

รายงานวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม:

กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

Public Participation in Crime Prevention and SuppreSSion:

A Case Study Bangkruey Provincial Police Station

โดย

สุวัตติ ไกรสกุล

จุฑาภรณ์ คงรักษักวิน

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2558

ชื่องานวิจัย: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม: กรณีศึกษา
สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
ชื่อผู้วิจัย: สุวัฒน์ ไกรสกุล และ จุฑาภรณ์ คงรักษักวิน
ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย เพื่อ
มุ่งเน้นศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยแบ่งลักษณะของ
การมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) การป้องกันอาชญากรรม 2) ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ
3) ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ
ระดับการศึกษา อาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตองค์การ
บริหารส่วนตำบลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 380 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทาง
สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก และพบว่า เพศ ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรม แต่อายุ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรม

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน การป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม

Research Title: Public Participation in Crime Prevention and SuppreSSion: A Case Study Bangkruay Provincial Police Station

Researcher: Phasakorn Palakul and Supattra Suwannahong

Year: 2017

Abstract

The research on study about participation of people in preventing and suppreSSing crime, study about case of Bang Kruay Police Station, Nonthaburi Province, had objectives to study about the level of participation of people in preventing and suppreSSing crime by people residing in area of Bang Kruay Police Station, with emphasizing on study about participation of people in preventing and suppreSSing crime. The nature of participation is divided into three aspects, as follows: (1) protection against crime; (2) supporting the activities of police; (3) coordination made with police officers, distinguishing according to the personal status to be four aspects, including genders, ages, education levels, occupations. Sample groups used in this study were people, having names in civil registration in the area of Bang Kruay Sub-district Administration Organization, Nonthaburi Province, numbering 380 persons. The researcher brings the obtained information to analyze according to the statistic methods including percentage, mean, standard deviation,

The research found that the mean of participation of people to prevent and suppreSS crime, by studying the case of Bang Kruay Police Station, Nonthaburi Province, in each aspect. There is overview in much level. It was found gender and education level, did not have relation with participation of people in crime Prevention and suppreSSion but age and occupation had relation with participation of people in preventing and suppreSSing crime.

Keywords: Participation of people, prevention and suppreSSion, crime

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องด้วยเพราะได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากที่ปรึกษา
งานวิจัย และบุคลากรของศูนย์วิจัยและพัฒนาที่ได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์หลายประการตลอดจน
ขอบคุณผู้เขียนหนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้นำมาใช้แนวทางในการเรียบเรียงและเขียน
วิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้หากวิจัยเล่มนี้มีคุณประโยชน์อยู่บ้างไม่มากก็น้อย ข้าพเจ้าขอขอบความดีให้แก่บิดา
มารดา ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานชีวิตให้แก่ข้าพเจ้า แต่หากข้าพเจ้านี้มี
ข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอน้อมไว้แต่เพียงผู้เดียว

สุวิทย์ ไกรสกุล และ จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน
กันยายน 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4 สมมติฐานการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.6 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	5
2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม	8
2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	9
2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม.....	21
2.5 บริบทของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย	35
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
3.1 ระเบียบการวิจัย.....	41
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
3.3 เครื่องมือในการวิจัย	42
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณี สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	47
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
5.1 สรุปผลการวิจัย	61
5.2 อภิปรายผล	65
5.2 ข้อเสนอแนะ	69
5.2.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้	69
5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
ประวัติผู้วิจัย	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	45
4.2 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	46
4.3 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	46
4.4 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	47
4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม	48
4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการป้องกันอาชญากรรม.....	48
4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการประสานกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจ	50
4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการมีสนับสนุนกิจการตำรวจ .	51
4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	53
4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี.....	54
4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม อายุ ด้วยวิธี LSD.....	55
4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	56
4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา ด้วยวิธี LSD.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาศรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	57
4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม อาชีพ ด้วยวิธี LSD	59
4.16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชญากรรมเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งเพราะก่อให้เกิดผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องดำเนินการให้กับประชาชนให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งเป็นบริการสาธารณะอย่างหนึ่ง โดยรัฐได้มอบหมายภารกิจดังกล่าวนี้ให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กล่าวคือตำรวจเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในการจัดหรือบรรเทาปัญหาสังคมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยในอดีตที่ผ่านมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการพัฒนาแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมาโดยตลอดแต่การพัฒนาดังกล่าวมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์การตำรวจในลักษณะปิดโดยพยายามให้สามารถทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ตามลำพังไม่จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากประชาชน เน้นการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตซึ่งได้แก่การตรวจตราห้องที่ ตูยาม การตั้งจุดตรวจและการระดมกำลังออกปราบปรามอาชญากรรม ด้วยเหตุนี้เองสรรพกำลังและทรัพยากรต่างๆ ในยุคนั้นจึงถูกทุ่มเทเข้าไปในด้านการปฏิบัติการสืบหาข่าวและติดตาม จับกุมหลังเกิดเหตุเป็นหลัก เพื่อปราบปรามให้คนร้ายที่ก่ออาชญากรรมทั้งหลายให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว แต่ก็ปรากฏว่าความพยายามดังกล่าวได้ผลเพียงในระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวคนร้ายซึ่งถือได้ว่ามาตรการดังกล่าวเป็นการตั้งรับมากกว่าการรุกและอยู่บนพื้นฐานความรู้ที่ว่า “อาชญากรรมเป็นปัญหาของตำรวจที่ต้องแก้ไขแต่เพียงหน่วยเดียว” จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้สึกหงุดหงิดจากตำรวจเพิกเฉยไม่สนใจไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนับสนุนกิจการของตำรวจเท่าที่ควรโดยถือวาระไม่ใช้หรือไม่ใช้หน้าที่นอกเสียจากว่าอาชญากรรมหรือปัญหาต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นกับตน ด้วยเหตุนี้การข่าวหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับที่หลบซ่อนหรือแหล่งมั่วสุม ตลอดจนแผนการก่ออาชญากรรมของคนร้ายยังไม่เพียงพอต่อการทำให้การสืบสวนจับกุมหรือการป้องกันปราบปรามของตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ชยพันธ์ วงศ์ธนวีร์, 2554: 2-3)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีแนวความคิดในการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมอย่างแท้จริง โดยมีการปรับเปลี่ยนยุทธวิธีจากการปราบปรามและหัน มาใช้ยุทธวิธีการป้องกันนำการปราบปราม มุ่งเน้นมาตรการในการป้องกันเป็นหลักแล้วใช้มาตรการในการ ปราบปรามเป็นสวนสนับสนุน ซึ่งมาตรการในการป้องกันดังกล่าวนี้จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพียงใต้นั้น ย่อมขึ้นกับความร่วมมือของประชาชนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้ กำหนดโครงการหนึ่งขึ้นมาเรียกว่า “โครงการชุมชนสัมพันธ์” โดยงานชุมชนสัมพันธ์เป็นแนวคิดที่ต้องการ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและเพื่อให้ประชาชนได้รู้จักป้องกันตนเอง ครอบครัวยุหรือรอดพ้นจากอาชญากรรมและอุบัติเหตุต่างๆ ตลอดจนให้ความสนใจในกิจการของตำรวจให้ การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่การป้องกัน อาชญากรรมและปัญหาอื่นๆ ยิ่งขึ้น โดยกระตุ้นให้ประชาชนมีความตระหนักรู้และสนใจปัญหาเหล่านั้น เป็นปัญหาของสังคมที่ทุกคนต้องรวมแรงรวมใจกันช่วยกันแก้ไข และไม่ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของตำรวจ ฝ่ายเดียว หรือไม่ปล่อยให้ตำรวจต้องดำเนินการอย่างโดดเดี่ยวอีกต่อไป จากแนวความคิดในการเสริม สร้างความสงบสุขในสังคมโดยการป้องกันภัยก่อนเกิดเหตุเป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพอย่าง แท้จริง

สถานีตำรวจภูธรบางกรวยในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับการ มอบหมายให้ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมจะมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงหรือไม่ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนดังที่กล่าวไป ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นประชาชนคนหนึ่งที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จึงมีความ สนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการ กำหนดนโยบาย รวมทั้งการพัฒนาการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรตำรวจภูธรบางกรวยให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างแท้จริง

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางกรวยมี ส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระดับใด

1.2.2 ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางกรวยที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลมีความแตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ (1) การป้องกันอาชญากรรม (2) ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ (3) ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.5.2 **ขอบเขตด้านประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนที่อาศัยและมีชื่อในทะเบียนราษฎรในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย

1.5.3 **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ผู้วิจัยทำการวิจัยระหว่างเดือนพฤษภาคม 2559-เดือนพฤษภาคม 2560 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม - มีนาคม 2560

1.5.4 **ขอบเขตด้านพื้นที่** สถานีตำรวจภูธรบางกรวย นนทบุรี

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 **สถานีตำรวจตำรวจภูธรบางกรวย** หมายถึง พื้นที่รับผิดชอบในเขตอำเภอบางกรวย ซึ่งได้แก่ตำบลบางกรวย ตำบลวัดชลอ ตำบลบางสีทอง ตำบลบางขุน ตำบลมหาสวัสดิ์ ตำบลบางขุนทอง

1.6.2 ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีชื่อในสำนักงานทะเบียนราษฎรในเขตอำเภอบางกรวย ซึ่งได้แก่ ตำบลบางกรวย ตำบลวัดชลอ ตำบลบางสีทอง ตำบลบางขนุน ตำบลมหาสวัสดิ์ ตำบลบางขุนทอง

1.6.3 การมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สนับสนุนกิจการตำรวจ และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.6.4 ด้านการป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมหรือเข้ารับการอบรมในโครงการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะขจัดภัยอาชญากรรมและการป้องกันอาชญากรรมทั้งส่วนตัวและส่วนรวม เช่นการใช้อุปกรณ์ในการป้องกันอาชญากรรม โดยการติดเหล็กดัด คล้องกุญแจประตูหน้าต่าง การติดไฟส่องสว่างรอบบริเวณบ้าน การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เตือนภัยซึ่งเป็นการป้องกันอาชญากรรมก่อนการกระทำผิดและป้องกันอาชญากรรมหลังการกระทำผิดเพื่อมิให้เกิดซ้ำอีก

1.6.5 ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ หมายถึง การที่ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุน บริจาคอุปกรณ์เครื่องมือในการออกตรวจ ให้ข้อมูลข่าวสารของผู้กระทำความผิด การแจ้งเบาะแสของคนร้ายและเส้นทางการหลบหนีของคนร้าย อีกทั้งการให้ขวัญและกำลังใจ การชมเชยในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้ายได้อย่างรวดเร็ว

1.6.6 การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายถึง การที่ประชาชนในพื้นที่ให้การประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้แก่ การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจับกุมคนร้ายเมื่อมีการร้องขอ เข้ารับอบรมตามโครงการอาสาตำรวจบ้าน และร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีต่าง ๆ

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

1.7.2 ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชน

1.7.3 นำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย นนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวยและเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของ

- 2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม
- 2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม
- 2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม
- 2.5 บริบทของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.1 ความหมายและรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม (Participation) (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2550: 1) ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับ อ็อกฟอร์ด ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง” คำว่า การมีส่วนร่วมโดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้น คำว่า การมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้น จึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าจะเขาจะได้ปฏิบัติภารกิจเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้ แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้ และยังได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง

หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรือ การดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคม ในกลุ่มชุมชน

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจของรัฐได้ มากมาย ด้วยเหตุนี้มีผู้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ไว้หลายประการขึ้นอยู่กับบริบทของผู้ให้ ความหมาย ในที่นี้ขอกล่าวถึงการให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของ Yadav (ปรีวัฒน์ สัจจาพันธ์, 2544: 32)

Yadav ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง ความร่วมมือของประชาชน ด้วยความตั้งใจโดยไม่ถูกบังคับ ซึ่งกระบวนการความร่วมมือของประชาชนนั้นต้องมีการเข้าร่วมในประเด็น ต่อไปนี้ คือ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตกลงใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผน/ โครงการ (3) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และ (4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จาก การดำเนินการนั้น ๆ

จากความหมายของการมีส่วนร่วม ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต้องเข้า มาด้วยความสมัครใจอย่างแท้จริง ไม่ถูกบังคับ ทั้งโดยตัวบทกฎหมายหรือบุคคล หรือเพราะความเกรงใจ จึงจำยอมต้องเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้น การมีส่วนร่วมโดยนัยนี้ จึงไม่หมายถึงการที่ประชาชนเข้ามามีส่วน ในกระบวนการยุติธรรมตามบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น การเป็นพยาน การแจ้งเหตุความผิดต่อ เจ้าหน้าที่ การจับกุมผู้กระทำผิด เป็นต้น

2.1.2 เงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เงื่อนไขการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องมียังน้อย 3 ประการ ดังนี้

2.1.2.1 ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม

2.1.2.2 ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม

2.1.2.3 ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

2.1.3 รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน

จินตวีร์ เกษมสุข (2554) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนภายใน พื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มในรูปของประชาคมหรือชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่สนับสนุน ความเข้มแข็งของชุมชนและ สังคม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา ซึ่งการแก้ไขปัญหานั้น จำเป็นต้องมีความร่วมมือทำพร้อมๆ กันในทุกระดับต้องระดมทุกองค์ประกอบในสังคม โดยเฉพาะชุมชน

เพื่อเสริมสร้างความเป็นชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไป สามารถสรุปได้เป็น 4 รูปแบบคือ

2.1.3.1 การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การได้รับ แจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2.1.3.2 การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้น

2.1.3.3 การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรม และผู้มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นได้ใช้เวที สาธารณะในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่นั้น ซึ่งมีหลาย รูปแบบ ได้แก่

1) การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) โดยจัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ โดยเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมจะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วม เพื่ออธิบายให้ที่ประชุมทราบถึงลักษณะโครงการและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและตอบข้อซักถาม

2) การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้งในเชิงวิชาการ จำเป็นจะต้องเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบายและให้ความเห็นต่อโครงการ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมต้องได้รับทราบผลดังกล่าวด้วย

3) การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง ทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ ซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบทั่วกัน

2.1.3.4 การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนประชาชนในพื้นที่

2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม หมายถึง การที่ประชาชนและ/หรือ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐด้วยความตั้งใจและสมัครใจ การเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐอาจเป็นการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนงานของภาครัฐ แล้วประชาชนและ/หรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามภารกิจของภาครัฐ โดยการเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานของรัฐหรือดำเนินการต่างๆ ตามที่เจ้าพนักงานของรัฐมอบหมาย หรือมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล และที่สำคัญ คือการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการดำเนินการนั้น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ผลประโยชน์ที่ประชาชน /ชุมชนที่มีส่วนร่วมคือ ประชาชน/ชุมชนที่มีส่วนร่วมก็ได้ประโยชน์ที่ได้อยู่อาศัยในสังคมที่สงบสุข ปราศจากโจรผู้ร้าย เป็นต้น (อังคณา บุญสิทธิ์, 2554: 13-5)

2.2.2 เงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

เงื่อนไขการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องมีอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้ (1) ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม (2) ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม (3) ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมนอกจากเงื่อนไข 3 ประการข้างต้นแล้ว ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขอีก 5 ข้อดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วม
2. ประชาชนต้องไม่เสียเงินทองค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วม มากกว่าค่าตอบแทนที่จะได้รับ
3. ประชาชนต้องมีความสนใจที่สัมพันธ์สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมนั้น
4. ประชาชนต้องสื่อสารรู้เรื่องกันทั้งสองฝ่าย
5. ประชาชนต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือสถานภาพทางสังคมหากจะมีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพหรือกิจการงานของตน

ข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของประชาชนสืบเนื่องมาจากความยากในการปฏิบัติหรือผลที่เกิดขึ้นตามมาจากการมีส่วนร่วม ตัวอย่างเช่น การเป็นอาสาสมัครซึ่งต้องใช้เวลาในการฝึกอบรม การเดินทาง การจัดเวลาในการทำงานประจำและอาสาสมัคร เป็นต้น (อังคณา บุญสิทธิ์, 2554: 13-10)

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

2.3.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ได้มีผู้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมไว้ ดังนี้

ชัยพร พานิชอัตรา (2533: 24-25) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ในการป้องกันอาชญากรรม คือการให้ประชาชนมี บทบาทในการให้ความร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยภายในท้องที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ แท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่ เกิดขึ้นพร้อมกับความจำเป็นที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังเช่นการก่อรูปของหน่วยงานตำรวจในประเทศอังกฤษหรือสหรัฐอเมริกาล้วนแต่เป็นผลมาจากความเรียกร้องของประชาชนที่จะให้มีผู้พิทักษ์คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นสำคัญ แต่ถึงกระนั้นก็ตามบทบาทของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจะประสบ ผลสำเร็จมิได้ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบอย่างใกล้ชิดกับการรักษาความเรียบร้อยแก่ประชาชน ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจพึงระลึกเสมอว่าการที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนั้น เป็นไปในรูปอาสาสมัครด้วยความเต็มใจของประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันในความสำเร็จแห่งภารกิจระหว่างตำรวจกับประชาชนในการรณรงค์ต่ออาชญากรรม นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานตำรวจ จะต้องให้มีหน่วยป้องกัน อาชญากรรมประจำสถานี ตำรวจท้องที่ประสานกิจกรรมปฏิบัติแนะนำประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม บทบาทของชุมชนในการป้องกัน อาชญากรรมถือได้ว่าสำคัญมาก และเป็นหัวใจของการป้องกันอาชญากรรม เพราะเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของ ประชาชนทุกคนในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชน ที่อยู่อาศัยของตน ตลอดจนแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งการร่วมมือหรือความรับผิดชอบร่วมกันมีแนวทางปฏิบัติดังนี้คือ การจัดโครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย สายตรวจประชาชน และการตรวจตราบ้านเมือง เป็นต้น

ประธาน วัฒนวานิชย์ (2546: 24) กลาวว่า หลักการที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดจำนวนอาชญากรรมในสังคมที่สำคัญ ได้แก่การกระจายอำนาจในการบริหารงานยุติธรรม (Decentralization) พรอม ๆ กับการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ

1. ประชาชนและชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในความพยายามใด ๆ ที่จะป้องกันอาชญากรรม
2. องค์กรในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนหรือโครงการที่เอกชนเป็นผู้ริเริ่มขึ้น
3. จัดให้มีโครงการร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม ระหว่างภาครัฐและเอกชนในระดับต่าง ๆ

4. เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายจะต้องมีหน้าที่ให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ในการป้องกันอาชญากรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกรณีที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น โดยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ การรายงานการกระทำผิดที่ตนทราบ การเป็นพยาน การเข้าเป็นอาสาสมัคร เป็นต้น ซึ่งการป้องกันอาชญากรรมมีความหมายมากกว่า การจัดหาการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน อาคารสถานที่ หรือทรัพย์สินของตน การติดตั้งสัญญาณกันขโมยหรือมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุอาชญากรรมในชุมชน แต่ย้งร่วมทั้งการมีส่วนร่วมในการยับยั้งมิให้เกิดการกระทำผิด ไม่กระทำหรือเข้าร่วมในการกระทำความผิดหรือเพิกเฉยหรือปกปิดเมื่อมีผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ประชาชนอาจมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการยุติธรรมได้โดยการแจ้งการกระทำผิดหรือการให้การเป็นพยานในกระบวนการสอบสวนและพิจารณาคดีทั้งในชั้นตำรวจและชั้นศาล ทั้งนี้ เพื่อให้การผดุงความยุติธรรมดำเนินไปได้ด้วยดีและเป็นธรรม

2.3.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมมี 2 ลักษณะ คือ การที่ประชาชนรวมตัวเป็นกลุ่มคนหรือองค์กรต่าง ๆ แล้วทำงานร่วมกับรัฐในฐานะเครือข่าย และการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะปัจเจกบุคคลและทำงานร่วมกับรัฐในฐานะอาสาสมัคร เช่น สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม

2.3.3 บทบาทของบุคคลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

2.3.3.1 บทบาทของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

สำหรับในประเทศไทยนั้น ตำรวจถือเป็นหน่วยงานหลักในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

ชาย เสวิกุล (2521 : 130 อ้างถึงใน ขวลิขิต อนันตรังสี 2546: 25) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของตำรวจไทยไว้ดังนี้

1) ตำรวจมีหน้าที่รักษากฎหมาย (Enforcing the Laws) การที่มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้กระทำการบางอย่าง หรือบังคับให้กระทำการบางอย่างก็เพื่อป้องกันสังคมไม่ให้เกิดอันตรายจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำนั้น จึงต้องมีการกำหนดกฎหมาย และบทลงโทษไว้ หน้าที่ของตำรวจต้องป้องกันสังคมมิให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายด้วยการดูแลไม่ให้มีการกระทำผิดกฎหมาย หากมีผู้กระทำความผิดขึ้นก็มีหน้าที่จะต้องจับกุมมาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

2) ตำรวจมีหน้าที่จะต้องรักษาความสงบเรียบร้อย (PreSServing the Peace) ตำรวจจะต้องคอยตรวจตราดูแลมิให้มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะมาทำลายความสงบเรียบร้อยของประชาชน หากมีสิ่งใดจะทำให้กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้สิ่งนั้นจะเป็นการผิดกฎหมายหรือไม่ก็ตาม ตำรวจจะต้องเข้าป้องกันเข้าแก้ไขช่วยเหลือบำบัดสิ่งนั้นให้เรียบร้อยหรือบรรเทาความร้ายแรงลง

3) ตำรวจมีหน้าที่ป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมิให้เป็นอันตราย (Protecting Life and Property) การป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนนี้เป็นการป้องกันจากอันตรายทุกอย่างเท่าที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจ มิใช่เป็นการป้องกันจากโจรผู้ร้ายเท่านั้น การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจหลายประการที่เป็นการป้องกันอันตรายอันเกิดจากการกระทำตนเอง หรือเป็นการช่วยเหลือทางอ้อม เช่น การควบคุมจัดการจราจร

4) ตำรวจมีหน้าที่ในการสืบสวนทั้งก่อนหน้าที่จะมีการกระทำผิดและภายหลังการกระทำผิด โดยหน้าที่การสืบสวนก่อนที่จะมีการกระทำผิด คือ การป้องกันมิให้การกระทำผิดเกิดขึ้น ส่วนการสืบสวนภายหลังการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้วเพื่อให้เป็นการบรรเทาความเสียหายโดยการติดตามเอาทรัพย์สินกลับคืนมา หรือเพื่อนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย

5) ตำรวจมีหน้าที่ให้บริการประชาชน ซึ่งหน้าที่ในการให้บริการประชาชน เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องช่วยเหลือ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนด้วยกระบวนการต่างๆ เช่น ไกล่เกลี่ยคดีแพ่ง นำส่งเด็กหายพลัดหลง ซึ่งก็มีส่วนในการป้องกันอาชญากรรม เช่น ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทอาจทำให้คู่กรณีตัดสินใจไม่ทำร้ายกัน การช่วยเหลือเด็กพลัดหลง เป็นการป้องกันเด็กจากกลุ่มมิจฉาชีพ เป็นต้น

6) นอกจากที่กล่าวมาแล้วตำรวจยังมีหน้าที่อื่นๆ อีกมากมายหลายอย่าง เช่น ในช่วงเวลาสงคราม ตำรวจต้องทำหน้าที่เป็นตำรวจสนามทำการรบและป้องกันต่อสู้ข้าศึก ตำรวจตระเวนชายแดนมีหน้าที่ตรวจตราบริเวณชายแดนของประเทศ

3.3.2 บทบาทของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

การป้องกันอาชญากรรมกระทำได้ใน 2 ขั้นตอนคือ ก่อนที่อาชญากรรมจะเกิดขึ้นและหลังจากที่ได้มีอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว การป้องกันทั้ง 2 ขั้นตอนนี้เป็นสิ่งที่ไม่ได้ไม่ยากนักและก็เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้งรัฐบาลและของเอกชนตลอดจนประชาชนด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การป้องกันก่อนเกิดอาชญากรรมบุคคลที่จะประกอบอาชญากรรม แยกบุคคลออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. ประชาชนที่ไม่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่

2. ประชาชนบางส่วนที่ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม หรือสังคมไม่เหมาะสม แต่ก็ยังไม่ถึงกับจะลงมือประกอบอาชญากรรม

3. ประชาชนบางส่วนที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรมแต่ยังไม่ได้ยึดอาชีพประกอบอาชญากรรม บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่ตกเข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรม

4. ประชาชนบางส่วนยึดอาชีพประกอบอาชญากรรม

เมื่อพิจารณาดูบุคคลดังกล่าว การป้องกันจึงต้องพุ่งเป้าถึงบุคคล 2 ประเภทสุดท้ายมิให้มีโอกาสประกอบอาชญากรรมได้ โดยพิจารณาประกอบกับสาเหตุที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม 3 ประการคือ สภาวะทางสังคม สภาวะทางจิตใจ และสภาวะทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจมีแนวป้องกันได้ดังนี้

1. ในฐานะบุคคลแต่ละคน

เพื่อป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ ประชาชนจะต้องระมัดระวังที่จะไม่นำทรัพย์สินมีค่าติดตัวไปเป็นจำนวนมากไปในที่สาธารณะต่าง ๆ หรือในธุรกิจประจำวัน หรือไม่เก็บทรัพย์สินมีค่ามากไว้ที่บ้านและในการป้องกันเกี่ยวกับการข่มขืน ประชาชนที่เป็นสุภาพสตรีจะต้องระมัดระวังในการแต่งตัวไม่ให้เป็นการยั่ววนเพศตรงข้ามในทางเพศและไม่เดินทางไปในที่เปลี่ยว หรือกลางคืนคนเดียว มาตรการนี้อาจลดอาชญากรรมดังกล่าวได้บ้าง

2. การจัดรักษาความปลอดภัยในที่อยู่อาศัย

1) ทำที่อยู่อาศัยให้มั่นคงแข็งแรง เช่น ทำรั้วบ้าน ติดลูกกรงประตูหน้าต่างและติดสัญญาณป้องกันภัย อาจจะเป็นมาตรการป้องกันตัดช่องพวกย่องเบาเพื่อประทุษร้ายต่อทรัพย์สินได้

2) จัดให้มีคนเฝ้ารักษา และดูแลบ้าน เลี้ยงสุนัขไว้เฝ้าบ้าน ไม่ทิ้งบ้านไว้โดยไม่มีคนดูแล ก็จะมีส่วนในการป้องกันอาชญากรรม

3) ร่วมมือกับเพื่อนบ้าน จัดเวรยามรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้านหรือจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตรวจท้องที่ในหมู่บ้านตลอด 24 ชั่วโมง การช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินตลอดจนชีวิตและร่างกายได้

4) ติดเครื่องมือป้องกันโจรกรรม เช่น กุญแจพิเศษและสัญญาณกันภัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยานพาหนะที่ใช้ เช่น รถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดลักไปได้โดยง่าย ก็อาจช่วยป้องกันการโจรกรรมพาหนะได้บ้าง

3. การจัดรักษาความปลอดภัยในที่ประกอบธุรกิจสถานที่ประกอบกิจการบางประเภท เช่น ธนาคารและห้างสรรพสินค้า เป็นต้น มักจะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรบ่อยๆ ผู้ประกอบธุรกิจทางด้านนี้จึงต้องมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยปฏิบัติหน้าที่และอุปกรณ์ที่คอยป้องกัน หรือตรวจสอบ

การกระทำผิด เช่น ดึงกล้องถ่ายรูปไว้ที่มุมต่างๆ พร้อมทั้งมีโทรศัพท์วงจรภายในเพื่อรับสภาพจากกล้องถ่ายรูปนั้น ตลอดจนมีสัญญาณเตือนภัยติดตั้งไว้ในสถานีดำรวจท้องที่ การที่มีเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ดังกล่าวจะช่วยป้องกันและจับกุมผู้กระทำผิดได้บทบาทของประชาชนดังกล่าวนี้ เมื่อได้กระทำโดยประสานกับตำรวจอย่างใกล้ชิดจะมีผลในการป้องกันอาชญากรรมได้บ้าง

ขั้นตอนที่ 2 การป้องกันอาชญากรรมหลังจากที่ได้เกิดอาชญากรรมขึ้นแล้วการป้องกันแบบนี้มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชนเป็นการช่วยหน่วยยุติธรรมให้ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้มากยิ่งขึ้น

1. ช่วยควบคุม และสอดส่องผู้กระทำผิดถูกคุมความประพฤติ ตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งของคณะกรรมการพักการลงโทษในแบบความสัมพันธ์ 1 ต่อ 1 โดยสมัครเป็นพนักงานคุมประพฤติอาสาสมัคร เพื่อช่วยควบคุมและสอดส่องผู้ถูกพักการลงโทษ

2. ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้กระทำความผิดที่ไม่มีที่พึ่ง ด้วยการจัดที่อยู่อาศัยให้เป็นการชั่วคราวหรือจัดหาอาหาร หรือเครื่องนุ่งห่มให้ หรือจัดหาค่าพาหนะให้หรือจัดหางานให้ ซึ่งโดยในนี้อาสาสมัครของสภาสงเคราะห์ได้ปฏิบัติอยู่ แต่ยังคงอยู่ในขอบเขตที่จำกัดการช่วยเหลือของประชาชนในชุมชนจะทำให้ผู้กระทำผิดสามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนและดำเนินชีวิตสุจริตตามสมควรแก่สภาพซึ่งเป็นการป้องกันอาชญากรรมในอนาคตได้อย่างดียิ่ง

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนโดยการที่ประชาชนสามารถป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและความมั่นคงในระดับพื้นฐานของคนได้ โดยได้แบ่งการมีส่วนร่วมได้ 3 ระดับคือ

1. การป้องกันในระดับส่วนบุคคลและครอบครัว เป็นพื้นฐานในการป้องกัน ซึ่งประชาชนทั่วไปจะต้องมีจิตสำนึกในการป้องกัน

2. การป้องกันในระดับชุมชน ความร่วมมือร่วมใจกันของประชาชนในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ในการที่จะควบคุมอาชญากรรม

3. การปราบปรามโดยเฉพาะการมีความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะสามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามอาชญากรรมหลังจากที่มีการกระทำความผิดแล้ว

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ต้องปฏิบัติด้วยกัน 10 ประการ (สวสดี อมรวีวัฒน์, พลตำรวจเอก, 2542: 23-24) คือ

1. ไม่ควรทิ้งบ้านเรือนไว้โดยไม่มีใครคอยดูแล ควรจะมีคนที่เชื่อถือได้ดูแลบ้านที่พักอาศัยตลอดเวลา
2. ก่อนออกจากบ้านพักอาศัย ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของกลอนประตูหน้าต่างทั้งหมด
3. ความมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน เมื่อจะออกจากบ้านไปโดยฝากเพื่อนบ้านให้ดูแลแทน
4. ไม่ควรเก็บทรัพย์สิน หรือสิ่งของที่มีค่ามากไว้ที่บ้าน
5. ควรเลี้ยงสุนัข หรือสัตว์อื่นที่ส่งเสียงดังเพื่อช่วยเตือนภัยและขังกรงไว้เพื่อป้องกันการวางยาภายในบ้าน
6. บริเวณบ้านควรทำรั้วให้สูง และทึบ ควรเปิดไฟฟ้าให้มีแสงสว่างที่บริเวณบ้าน
7. การเล่ารายละเอียดและกลอุบายต่าง ๆ ของคนร้ายให้กับคนภายในบ้านหรือผู้ที่พักอาศัยทราบ เพื่อให้รู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมของคนร้าย
8. การจ้างคนงาน คนรับใช้ หรือพนักงาน ควรมีสำเนาบัตรประชาชนหรือบัตรประจำตัวต่าง ๆ ถ่ายรูปและจดรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ญาติพี่น้อง ประวัติความเป็นมาอาชีพเดิม ความประพฤติ เพื่อสามารถติดต่อได้ภายหลัง
9. จดรายละเอียด ตำหนิ หรือลักษณะพิเศษของทรัพย์สินที่มีค่าและถ่ายรูปเดิมไว้ทุกรายการ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อเจ้าของทรัพย์สิน
10. ระมัดระวังในการเปิดประตู และพูดคุยกับคนแปลกหน้า โดยบุคคลที่ออกมาพบผู้ที่มาติดต่อควรเป็นผู้ที่มีเขาวัวหวงพิบริบทันต่อเหตุการณ์พอสมควร เพื่อป้องกันการให้ข้อมูลแก่บุคคลแปลกหน้า (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, ร้อยตำรวจเอก, 2545: 43-65)

3.3.2 ความหมายของอาชญากรรม

ได้มีผู้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า “อาชญากรรม” ไว้ดังนี้

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2547 คำว่า อาชญากรรม หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา ความผิดทางอาญา “อาชญา” แปลว่า อำนาจหรือโทษ ส่วนคำว่า “กรรม” แปลว่า การกระทำที่ส่งผลร้ายมายังปัจจุบัน หรือส่งผลร้ายต่อไปในอนาคต ส่วนอาชญากรรมในภาษาอังกฤษ (ประธาน วัฒนวานิชย์, 2546: 14) ใช้คำว่า “Crime” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า “Crimen” ในภาษาละติน ที่หมายถึง การกล่าวหาหรือการกระทำความผิดของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง

นอกจากนี้ตามพจนานุกรมศัพท์กฎหมายอธิบายว่า อาชญากรรมเป็นการกระทำหรืองดเว้นการกระทำซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายอาญาและเป็นการกระทำผิดต่อรัฐ

กริช ปจฉิมสวัสดิ์ (2547) ได้กล่าววาทอาชญากรรมคือ การกระทำที่กฎหมายห้ามไว้ หรือละเว้นสิ่งทีกฎหมายในขณะนั้นบัญญัติให้กระทำและการกระทำ หรือละเว้นการกระทำด้วยเจตนาที่จงใจหรือคาดหมายผลแห่งการกระทำนั้นได้ก็ดี ประมาทก็ดี แต่ในทัศนะของอาชญาวิทยานั้น มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาได้ลึกซึ้งต่อไปว่า การกระทำ หรือละเว้นการกระทำนั้น ได้เป็นไปในลักษณะ อยางใด และด้วยวิธีการอย่างไรบาง และการกระทำนั้นเป็นการนำผลร้ายโดยตรงและโดยอ้อมมาสู่สังคมมากน้อยเพียงใดกริช ปจฉิมสวัสดิ์ (2547) ได้กล่าววาทอาชญากรรมคือ การกระทำที่กฎหมายห้ามไว้ หรือ ละเว้นสิ่งทีกฎหมายในขณะนั้นบัญญัติให้กระทำและการกระทำ หรือละเว้นการกระทำด้วยเจตนาที่จงใจหรือคาดหมายผลแห่งการกระทำนั้นได้ก็ดี ประมาทก็ดี แต่ในทัศนะของอาชญาวิทยานั้น มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาได้ลึกซึ้งต่อไปว่า การกระทำ หรือละเว้นการกระทำนั้น ได้เป็นไปในลักษณะ อยางใดและด้วยวิธีการอย่างไรบาง และการกระทำนั้นเป็นการนำผลร้ายโดยตรงและโดยอ้อมมาสู่สังคมมากน้อยเพียงใด

สพส พินิจศักดิ์ (2546) ได้เสนอความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า “อาชญากรรม” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “crime” โดยคำว่าอาชญากรรมนั้น แยกได้เป็น 2 คำ คือ “อาญา” หมายถึงอำนาจลงโทษ มักใช้สำหรับพระเจ้าแผ่นดินหรือเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ เช่น พระราชาอาญา เป็นต้น ส่วนคำว่า “กรรม” หมายถึง การกระทำซึ่งส่งผลร้ายซึ่งทำไว้แต่ปางก่อน ดังนั้น คำว่าอาชญากรรมจึงควรที่จะให้คำจำกัดความว่า เป็นปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยการกระทำของบุคคลซึ่งการกระทำนั้นกฎหมายได้บัญญัติเป็นข้อห้ามและถือว่าเป็นความผิดซึ่งผู้กระทำจะต้องได้รับการลงโทษกล่าวโดยสรุปความหมายของอาชญากรรม หมายถึง การกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้นกฎหมายได้บัญญัติไว้เป็นข้อห้าม หรือละเว้นการปฏิบัติโดยเจตนาที่จงใจ หรือคาดหมายผลของการกระทำได้ รวมถึงการกระทำโดยประมาทและถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิด ซึ่งผู้กระทำผิดจะต้องได้รับการลงโทษ

แมคคาเรวิกซ์ (อ้างถึงใน ประธาน วัฒนาวณิชย์, 2546: 14) นักปราชญ์ชาวเยอรมันให้คำนิยามความหมายของอาชญากรรมตามลักษณะบรรทัดฐานความประพฤติว่า อาชญากรรม คือ การกระทำของสมาชิกในกลุ่มสังคมซึ่งทำให้สมาชิกอื่น ๆ ของกลุ่มชนนั้นถือว่าเป็นอันตรายหรือผู้กระทำมีทัศนคติต่อต้านการกระทำนั้นซึ่งทำให้กลุ่มชนจำต้องแสดงออกโดยเปิดเผยร่วมกันเพื่อเพิกถอนสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลนั้นเสีย นอกจากนี้นักปราชญ์บางคนกล่าวว่า อาชญากรรมไม่เพียงแต่เป็นการกระทำที่มีอันตรายเท่านั้น แต่ยังเป็นการกระทำที่ชั่วร้าย อันเป็นการฝ่าฝืนความชอบธรรมทางสังคมและเป็นความผิดต่อเกียรติศักดิ์ของระบบที่สมาชิกในสังคมยึดถือร่วมกันอีกด้วย

ประเสริฐ สุนทร (2543) ได้ให้ความหมาย “อาชญากรรม” คือ พฤติกรรมของคนท้องที่คร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในสังคมที่ดำรงอยู่แบบที่การเมืองกำหนดหมายความว่าพฤติกรรมใดจะเป็นอาชญากรรมก็ต่อเมื่อองค์กรเป็นผู้กำหนดขึ้นไว้ในกฎหมายองค์กรที่ว่านี้ เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องอาชญากรรมด้วย และเป็นองค์กรซึ่งเกิดขึ้นในสังคมที่ดำรงอยู่คือ เป็นสังคมที่มีผู้ปกครองและผู้ได้ปกครองแนวคิดของ Quinney เกี่ยวกับอาชญากรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญ เกี่ยวกับอาชญากรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ 3 ประการ คือ มีกฎหมาย มีผู้ออกกฎหมาย ผู้ใช้กฎหมาย และมีผู้ละเมิดกฎหมาย

ประเทือง ธนียผล และสุวิทย์ นิมน์น้อย (อ้างถึงใน วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ, 2536: 6) ได้ให้ความหมายอาชญากรรมว่า หมายถึง การกระทำผิดทางอาญาโดยทั่วไป ซึ่งกฎหมายได้บัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ชัดเจน เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ซึ่งการพิจารณาว่าการกระทำอย่างใดจะเรียกว่าเป็นอาชญากรรมนั้น แล้วแต่การพิจารณาของสังคมว่าในขณะนั้นมีกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางอาญา และผู้ที่กระทำผิดจะต้องถูกลงโทษตามกฎหมายหรือไม่

กองบัญชาการตำรวจนครบาล (2538: 3) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่า อาชญากรรมมีหลายระดับตั้งแต่ระดับเบาไปจนถึง ระดับรุนแรง แต่สังคมก็มีคำจำกัดความของอาชญากรรมแตกต่างกันออกไป พฤติกรรมที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมในสังคมหนึ่ง อาจไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมในอีกสังคมหนึ่งก็ได้ พล.ต.ต.ชัยสิทธิ กาญจนกิจ ได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมโดยแบ่งออกเป็นสามนัย คือ

1) อาชญากรรมในความหมายของนักกฎหมาย นักกฎหมายเห็นว่าอาชญากรรมเป็นความประพฤติที่กฎหมายอาญาห้ามและมีบทกำหนดโทษไว้ ดังนั้นอาชญากรรมในความหมายทางกฎหมายก็คือ การกระทำหรืองดเว้นการกระทำใดๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ชัดเจน เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย ฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ เป็นต้น แต่ถ้ากฎหมายบัญญัติว่าการกระทำใดเป็นความผิด แต่ไม่ได้กำหนดโทษไว้ก็ไม่ถือเป็นอาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมตามความนี้ ยังจำแนกได้ 2 อย่าง คือ (American Jurisprudence อ้างถึงใน ประธาน วัฒนาวณิชย์, 2546: 14)

1.1 อาชญากรรมประเภทที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (Mala In se) เป็นอาชญากรรมที่สะท้อนขวัญ และเป็นภัยต่อสังคมนั้น ๆ เป็นอย่างมาก เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย ความผิดฐานปล้นทรัพย์ ความผิดฐานชิงทรัพย์ เป็นต้น อาชญากรรมประเภทนี้มีลักษณะเป็นอาชญากรรมโดยแท้ และเป็นความผิดในตัวของมันเอง ซึ่งผู้อยู่ในกรอบศีลธรรมและบรรทัดฐานของสังคมจะไม่กระทำ

1.2 อาชญากรรมประเภทฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือทำความผิดชั้น ลหุโทษที่ไม่รุนแรง (Mala Prohibited) เช่น ความผิดเกี่ยวกับฝ่าฝืนกฎจราจร หรือผิดตาม พ.ร.บ.จราจร ความผิดเกี่ยวกับการพนัน เป็นต้น การกระทำดังกล่าวนี้ แม้ผู้ผิดศีลธรรมหรือวัฒนธรรมอันดีก็สามารถจะ กระทำผิดได้ โดยทั่วไปแล้วไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย และบรรทัดฐานของ สังคมเท่านั้น

2) อาชญากรรมในความหมายของนักอาชญาวิทยา นักอาชญาวิทยาเห็นว่าการจะมอง ผู้กระทำผิดกฎหมายเป็นอาชญากรรมไปหมดคงจะเป็นการไม่ยุติธรรม คำว่าอาชญากรรมในทรรศนะของ นักอาชญาวิทยานั้น จะมองกันในเรื่องของความร้ายแรงของการกระทำ และความชั่วที่มีอยู่ในตัวของ ผู้กระทำมากกว่า กล่าวคือ จะมองความหมายของอาชญากรรมตามความหมายอย่างแคบ ซึ่งหมายถึงการ กระทำที่มีลักษณะชั่วร้ายและเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมากเท่านั้น

3) อาชญากรรมในความหมายของนักสังคมวิทยา นักสังคมวิทยาเห็นว่าความประพฤติดีที่ ขัดแย้ง หรือละเมิดต่อระเบียบและสังคมนั้นมีได้หมายความว่า การขัดแย้งนั้นจะเป็นอาชญากรรมเสมอไป แต่มีความหมายเพียงว่าผู้นั้นประพฤติและปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่สังคมกำหนดไว้เท่านั้น การ ขัดแย้ง หรือละเมิดต่อระเบียบของสังคมที่ตราไว้เป็นกฎหมายนั้น จึงจะเรียกว่าเป็นการกระทำที่ผิด กฎหมาย หรือเป็นการก่ออาชญากรรม ยกเว้นการกระทำผิดลหุโทษไม่ถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรม

จากความหมายของอาชญากรรมในแง่ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ ต่างก็มีลักษณะแตกต่างกันโดยเนื้อหา เท่านั้น แต่แท้จริงแล้วอาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมทั้งในความหมายของนักกฎหมาย นักอาชญาวิทยา นัก สังคมวิทยา ต่างก็มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เนื่องจากการที่กฎหมายกำหนดบทลงโทษไว้ต่าง ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้ที่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เพื่อให้สมาชิกของสังคมได้อยู่ ร่วมกันอย่างปกติสุข ให้ผู้นั้นกลับตัวกลับใจเป็นคนดีเข้ามาอยู่ร่วมกันในสังคมเดิมต่อไปได้ด้วยดี ซึ่งการ กำหนดบทลงโทษดังกล่าวนี้ย่อมขึ้นอยู่กับอิทธิพลของความเชื่อถือของสังคมนั้นๆ เป็นหลักเกณฑ์สำคัญ นโยบายอาชญากรรมจะผันแปรไปในรูปใดนั้นย่อมถูกจำกัดโดยอิทธิพลทางวัฒนธรรม ค่านิยมปัจจัย แวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นพื้นฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของอาชญากรรมได้ว่า คือ การกระทำของบุคคล ใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยรัฐบัญญัติไว้เป็นข้อห้าม อันได้แก่ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดยพิจารณาจากการกระทำที่เป็นอาชญากรรมได้สองแง่ คือ การกระทำที่ผิดต่อ บทบัญญัติของกฎหมาย และผิดต่อศีลธรรม เช่น การฆ่า ชิงทรัพย์ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบ

อาชญากรรม หรือผู้กระทำผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมาย เพียงแต่จะมากน้อยตามความรุนแรงของพฤติกรรมการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษตามกฎหมาย

3.3.3 ประเภทของอาชญากรรม

ในปัจจุบันนิยมแบ่งอาชญากรรมออกเป็น 5 ประเภท ตามลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

1) อาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย หมายความว่า อาชญากรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการละเมิดศีลธรรมจรรยาของบุคคล และการที่เรียกว่าอาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย ก็เพราะผู้กระทำความผิด และผู้เสียหายก็คือบุคคลเดียวกัน ตัวอย่างของอาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการพนัน การค้าประเวณี การทำแท้ง การมีและใช้สิ่งลามกอนาจาร เป็นต้น ตามหลักวิชาอาชญาวิทยา อาชญากรรมปราศจากผู้เสียหายเป็นอาชญากรรม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอาชญากรรมประเภทอื่นๆ แล้วจัดว่าเป็นภัยอันตรายต่อสังคมในระดับต่ำ

2) อาชญากรรมพื้นฐาน หมายความว่า อาชญากรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ร่างกาย และ/หรือชีวิตของบุคคลอื่น ตัวอย่างของอาชญากรรมพื้นฐาน เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และฆ่าผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้อาชญากรรมพื้นฐาน ยังอาจแยกพิจารณาได้เป็นสองชนิด คือ อาชญากรรมพื้นฐานที่ไม่ใช้กำลังรุนแรง และอาชญากรรมพื้นฐานที่ใช้กำลังรุนแรงกล่าวได้ว่า อาชญากรรมพื้นฐานเกิดขึ้นพร้อมๆ กับมนุษยชาติ และเป็นอาชญากรรมที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในทุกสังคม โดยอาจแตกต่างกันก็เพียงความถี่ และความรุนแรงเป็นประการสำคัญ ส่วนอาชญากรรมผู้ประกอบอาชญากรรมพื้นฐานก็มักปรากฏทั้งกลุ่มที่เป็นมืออาชีพและกลุ่มที่ไม่ใช่มืออาชีพ

3) อาชญากรรมองค์การหรืออาชญากรรมร่วมกันกระทำความผิด หมายความว่า อาชญากรรมซึ่งอาชญากรได้รวมตัวเข้าด้วยกันตามสายการบังคับบัญชาในรูปขององค์กร โดยจัดการวางแผน และกระทำการดำเนินงานเพื่อประกอบธุรกิจผิดกฎหมายประเภทต่างๆ อย่างมีระบบ เป็นขบวนการบางครั้งถ้าจำเป็นก็จะใช้วิธีการรุนแรงซึ่งส่วนใหญ่จะมีอิทธิพลทางการเงิน เศรษฐกิจ และการเมืองหนุนหลัง หรือให้ความร่วมมือ ทำให้สามารถประกอบการทุจริตต่างๆ ได้สะดวกตัวอย่างของอาชญากรรมองค์การ ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้าผู้หญิง การค้าอาวุธสงคราม สินค้าหนีภาษี เจ้ามือสลากกินรวบ เป็นต้น ผู้บริหารระดับสูงของอาชญากรรมประเภทนี้ มักถูกเรียกว่า มาเฟียหรือเจ้าพ่อ

4) อาชญากรรมคอปกขาว หมายถึง อาชญากรรมซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ตำแหน่งหน้าที่การงานไม่ว่าในภาครัฐราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน และได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวในทางไม่ชอบเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน ตัวอย่างของอาชญากรรมคอปกขาว เช่น สมุหบัญชี ยักยอกเงินในความรับผิดชอบของตน ข้าราชการรับเงินคอมมิชชั่นในการประมูลก่อสร้างสถานที่ราชการ

และคณะกรรมการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการรับเงินโดยมิชอบจากบุคคลผู้สมัครสอบ เป็นต้น ในอดีตขอบเขตของความหมายได้ขยายไปครอบคลุมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจากตำแหน่งหน้าที่การงานของข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจในลักษณะของการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ปัจจุบันขอบเขตของความหมายได้ขยายไปครอบคลุมถึงการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบของผู้ดำรงตำแหน่งในภาคเอกชน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างบุคคลในระดับสูงของภาคเอกชน กับภาคราชการด้วย

5) อาชญากรรมพิเศษ หมายความว่า อาชญากรรมซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากอาชญากรรม 4 ประเภทแรกทีกล่าวมาแล้ว แต่อาชญากรรมเหล่านี้มีความสำคัญ และจำเป็นต้องได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและพาณิชย์ อาชญากรรมก่อการร้าย และอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น อาชญากรรมเหล่านี้มีความละเอียดอ่อน สลับซับซ้อน ซึ่งยากแก่การศึกษาและการควบคุมในทำนองเดียวกับอาชญากรรมองค์การ และอาชญากรรมคอกขาว กล่าวได้ว่าในการควบคุมอาชญากรรมพิเศษเหล่านี้ กระบวนการยุติธรรมมักไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ และประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอาจทั้งภายในและหรือระหว่างประเทศ (ประเทือง ธนียผล และสุวิทย์ นิ่มน้อย, 2533: 13-15 อ้างถึงใน วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ 2536: 7-8)

3.3.4 ความหมายของการป้องกันอาชญากรรม

นักอาชญาวิทยาจำนวนหลายท่าน ได้แก่ (Beccaria 1963 : 91, Reckless 1967 : 124, Sutherland and Cressey 1978 : 142, Allen 1981 : 78 และกองบัญชาการตำรวจนครบาล อ้างถึงใน ขวลิขิต อนันตรังสี 2546 : 24) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการป้องกันอาชญากรรมไว้สรุปได้ว่าการป้องกันอาชญากรรม หมายถึง ความพยายามยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นรวมตลอดจนความพยายามทุกๆ วิธีทางที่จะไม่ให้มีการกระทำความผิดซ้ำ รวมตลอดจนถึงการปฏิบัติการในหน้าที่ของตำรวจเพื่อควบคุมอาชญากรรมทั้งในแง่ของการป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นและการจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เช่น การจัดสายตรวจออกตรวจตราป้องกัน การปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ การระดมกวาดล้างอาชญากรรม การสืบสวนติดตามคนร้าย เป็นต้น

สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (2556: 10-12) ได้กล่าวถึงการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมว่า หมายถึง การใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้นโดยอาจจำแนกได้ดังนี้ คือ การกำจัดต้นเหตุการเกิด ขจัดความปรารถนาที่จะกระทำความผิด และการขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำความผิด ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐบาล เอกชนและประชาชน ในการร่วมมือกัน ซึ่งถือว่าเป็นงานในหน้าที่

ของตำรวจที่สำคัญที่สุดรวมตลอดจนถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ ระวังเหตุการณ์การกระทำความผิด การจับกุมควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันอาชญากรรมย้อนกลับมาก่อทำความผิดอีกและการลงโทษอาชญากรเพื่อทำให้เกิดความเข็ดหลาบ ทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่ผู้ที่คิดจะประกอบอาชญากรรม อีกประการหนึ่งด้วย โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระงับเหตุในการเกิดอาชญากรรม และ/หรือเป็นการสืบสวนปราบปรามติดตามจับกุมภายหลังจากการเกิดเหตุแล้ว

สุดสงวน สุธีสร (2547: 99) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การป้องกันอาชญากรรม” (Crime Prevention) หมายถึง การคาดการณ์หรือประเมินล่วงหน้าเกี่ยวกับช่องทางหรือโอกาสของการกระทำความผิดหรือสภาพการณ์อาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งความพยายามที่จะกระทำการใดๆ เพื่อเป็นการสกัดกั้นมิให้มีการกระทำความผิดใด ๆ เกิดขึ้น

ซี เรย์ เจฟเฟอร์รี่ (C. Rey Jeffery, 1971 อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2547: 95) กล่าวว่า การควบคุมอาชญากรรมจะมีความแตกต่างกับวิธีลดอาชญากรรม กล่าวคือ การป้องกันเป็นการควบคุมอาชญากรรมโดยตรง ซึ่งการควบคุมโดยตรงประกอบไปด้วยการใช้มาตรการของการลดช่องทางหรือโอกาสในการกระทำความผิด ส่วนการลดอาชญากรรมเป็นการควบคุมอาชญากรรมโดยอ้อม มาตรการโดยอ้อมที่นำมาใช้ได้แก่ การอบรมวิชาชีพ การให้การศึกษา การจำคุก การคุมประพฤติ การพักการลงโทษ เป็นต้น

นอกจากนั้น นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2548 : 330 – 331) ได้รวบรวมความหมาย “การป้องกันอาชญากรรม” ตามแนวคิดของบุคคลต่างๆ ไว้อีก อาทิ Allen กล่าวว่า การป้องกันอาชญากรรมหมายถึง ความพยายามหรือการเตรียมการหรือยับยั้งการกระทำความผิดมิให้เกิดขึ้น ส่วน Sutherland เห็นว่า การป้องกันอาชญากรรมเป็นความพยายามที่จะสกัดกั้นล่วงหน้ามิให้อาชญากรรมเกิดขึ้น ทางด้าน Whisenand อธิบายว่าการป้องกันอาชญากรรม เป็นกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นภายในกระบวนการยุติธรรมและในชุมชน จากการให้คำอธิบายดังกล่าวนั้นการป้องกันอาชญากรรมเป็นการกระทำที่สังคมและชุมชนจัดการขึ้นเพื่อจำกัดพฤติกรรมของอาชญากรทั้งหลาย อาจมีรูปแบบเป็นโครงการ โปรแกรม และมาตรการที่สมาชิกในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน ซึ่งเป็นองค์กร ชมรม สมาคมศูนย์โดยภาคเอกชนหรืออาจเป็นกลุ่มย่อยเฉพาะชุมชนก็ได้

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การพยายามไม่ให้เกิดการกระทำความผิด

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ที่สำคัญ ได้แก่

2.4.1 แนวคิดทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2526: 8) สาระสำคัญของแนวทฤษฎีนี้พอสรุปได้ว่า การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมเพราะ ความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้นตำรวจสายตรวจจึงต้องแต่งเครื่องแบบและรถวิทยุสายตรวจจึงควรมีลักษณะเด่นชัดเห็นได้ง่าย เพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งอาชญากร นอกจากนี้การตรวจท้องที่โดยสม่ำเสมอเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกว่าตำรวจอยู่ทั่วทุกที่ไปทุกหนทุกแห่ง ด้วยเหตุนี้ตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย การปรากฏตัวของตำรวจและการกระจายกำลังของตำรวจให้ครอบคลุมทั่วทั้งชุมชนจะช่วยป้องกันอาชญากรรม และระงับเหตุร้ายภายในระยะเวลาแต่ละผลัดที่ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้น ตำรวจสายตรวจในทุกพื้นที่คือ กำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวในทันทีที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน

ต่อมายุทธวิธีตรวจท้องที่เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ได้กลายเป็นประเด็นปัญหาที่นักวิชาการเริ่มให้ความสนใจศึกษาวิเคราะห์ ข้อสรุปของการศึกษาค้นคว้าวิจัยในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ได้ทำให้นักอาชญาวิทยาและนักบริหารงานตำรวจจำนวนไม่น้อย เกิดความคลางแคลงใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการป้องกันอาชญากรรมตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายโดยเฉพาะสำหรับชุมชนที่อยู่อาศัย ซึ่งกำลังได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนักจากอาชญากรรมประเภททำร้ายต่อทรัพย์ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ตำรวจสายตรวจวิทยุและตำรวจสายตรวจเดินเท้าต่างก็ไม่สามารถช่วยลดอาชญากรรมในชุมชนที่อยู่อาศัย แม้ตำรวจสายตรวจเดินเท้าจะมีสมรรถภาพในการลดอาชญากรรมบนท้องถนนและพื้นที่สาธารณะก็ตาม ดังนั้นถ้ามาตรการตรวจท้องที่ซึ่งถือกำเนิดตามแนวทฤษฎีดั้งเดิม เป็นความล้มเหลวทางทฤษฎีก็ย่อมคาดหมายได้ว่า อาจไม่เกิดประโยชน์ใดๆ ที่จะฝืนนำมาตรการดังกล่าวมาประยุกต์ในการป้องกันอาชญากรรมต่อไป แต่ถ้ามาตรการดังกล่าวไม่ถึงกับล้มเหลวโดยสิ้นเชิง คำถามที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมก็คือ แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่างๆ ที่สร้างขึ้นภายในกรอบทฤษฎีนี้ จะมีขอบเขตและข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันอาชญากรรมเพียงใด

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จะทำให้ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถควบคุมบุคคลในสังคมได้ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็ว รุนแรง และแน่นอนตามแนวคิดของสำนักวิชาอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School) ก็จะทำให้บุคคลในสังคมไม่กล้าที่จะประกอบอาชญากรรม

เพราะเกรงกลัวต่อกฎหมาย หากสามารถทำได้ตามแนวคิดที่กล่าวไว้ก็จะทำให้สังคม ชุมชนต่างๆ อยู่อย่างสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรมเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์

2.4.2.1 ความหมายของทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์

เนื่องจากต้นกำเนิดของทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาจากต่างประเทศ ดังนั้น จึงขอเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในทัศนะ ของชาวต่างประเทศและความหมายของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในทัศนะของ นักวิชาการไทย (กองบังคับการปราบปราม, ม.ป.ป.) ดังนี้

คณะกรรมการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรมของประธานาธิบดีอเมริกัน กล่าวถึง ความหมายของทฤษฎีและงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ไว้ว่า “...คือ กระบวนการที่กำหนดทิศทางให้บุคลากรตำรวจทั้งหมดในแต่ละองค์กรหันเหพฤติกรรมไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม เพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ภายนอกองค์กรในลักษณะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุถึง วัตถุประสงค์และเป้าประสงค์หลักขององค์กรตำรวจ...”

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, ร.ต.อ. (2526:12) กล่าวถึงทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ไว้ว่าเป็นการจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ง่ายต่อการ ควบคุม สังเกต ตรวจตรา โดยไม่ล่วงสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินทั้งของ ตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม แนวทฤษฎีนี้ไม่ได้มองข้าม บทบาทของตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม แต่ได้เสนอแนะให้มีการ ปรับบทบาทใหม่สำหรับตำรวจท้องที่ทั้งหมดตามแนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ กล่าวคือ ตำรวจจะมีบทบาทเป็นฝ่ายวางแผน สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม อีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า ตำรวจตามแนวทฤษฎีนี้จะไม่มีความเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการป้องกันอาชญากรรมอีกต่อไป

ความหมายของทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์จากแหล่งกำเนิดประเทศสหรัฐอเมริกา หรือจากทัศนคติของนักวิชาการไทย รวมทั้งนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาจแตกต่างกันในรายละเอียดของเนื้อหา แต่ในที่สุดก็มีจุดมุ่งหมายร่วม กันคือ “สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างตำรวจและประชาชน”

ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ คือ หลักการให้ตำรวจเข้าไปเป็นมิตรกับประชาชนหรือชุมชน เพื่อประโยชน์ในการหาข่าว การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ แต่ประชาชนอยู่ในฐานะผู้ให้ข้อมูลและผู้รับแนวคิดจากตำรวจเป็นหลัก ไม่เป็นลักษณะปฏิสัมพันธ์แบบสองทางสองฝ่าย

ส่วนงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ หมายถึง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการทำงานของตำรวจและมองภาพพจน์ของตำรวจดีขึ้น และในที่สุดเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม ความร่วมมือช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ในชุมชนได้เอง อย่างเช่นการช่วยเหลือสร้างสิ่งสาธารณะประจำหมู่บ้าน ให้ความช่วยเหลือกันและกัน เมื่อได้รับความเดือดร้อนหรือประสบสาธารณภัย รวมถึงการปฏิบัติการทางจิตวิทยา เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การดำเนินงานและปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ มีเป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่การให้ชุมชนและประชาชน มีความสามารถในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงในระดับพื้นฐานของตนเองได้เพื่อเป็นฐานและสนับสนุน งานการสร้างความสงบสุขแก่ชุมชนและสังคมของตำรวจ

ดังนั้นงานชุมชนสัมพันธ์ ก็คืองานที่ต้องทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยเริ่มตั้งแต่ตำรวจต้องปรับบทบาทในการสร้างความศรัทธาเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นให้เกิดความรักนับถือมีเจตคติที่ดีต่อตำรวจอันจะนำไปสู่ความเข้าใจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือต่อไป โดยวิธีการต่าง ๆ ในการทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมมีความสงบสุข ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การดำเนินงานและปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ มีเป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่การให้ชุมชนและประชาชน มีความสามารถในการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย ในชีวิต และทรัพย์สินและความมั่นคงในระดับพื้นฐานของตนเองได้เพื่อเป็นฐานและสนับสนุนงานการสร้างความสงบสุขแก่ชุมชนและสังคมของตำรวจ จากการศึกษาวิจัยของ Park นักอาชญากรรมวิทยากลุ่มชิคาโก พบว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ถาวรตามลักษณะพื้นที่ บริเวณใดที่เกิด อาชญากรรมบ่อย มักเกิดขึ้นซ้ำอีกอยู่เช่นนั้น เช่น ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมบาง แห่งมีผู้อาศัยจะเปลี่ยนหมุนเวียนกับตามกาลเวลาโดยบุคคลต่างเชื้อชาติต่างศาสนา กัน ตามสถิติอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าวก็ยิ่งสูงเช่นเดิมและปัจจัยที่ส่งเสริมอาชญากรรมจะแอบแฝงอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว เพราะพื้นที่ที่มีสถิติอาชญากรรมสูงนั้น มีความแตกต่างไปจากพื้นที่ที่มีอาชญากรรมต่ำทั้งในสภาวะทางกายภาพ ทางเศรษฐกิจ และทางสังคม ดังนั้นกลุ่มชิคาโกจึงสรุปว่าการขาดระเบียบทางสังคม (social disorganization) อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชนใน

ยุคก่อนความเจริญทางอุตสาหกรรมเข้าสู่ชุมชนในยุคอุตสาหกรรมนำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางสังคมอื่น ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การขาดระเบียบทางสังคมซึ่งตามแนวคิดกล่าวเป็นสาเหตุเบื้องต้นของอาชญากรรม หมายถึง สภาวะแตกสลายของกลไกทางสังคมมีหน้าที่คำจุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความร่วมมือร่วมใจ และขวัญกำลังใจของสมาชิกในสังคม งานวิจัยที่เป็นรากฐานแนวความคิดของทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ที่สำคัญคือ ผล การวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก หรือสำนักนิเวศวิทยาอาชญาวิทยา (The Ecological School of Criminology) ในช่วงศตวรรษที่ 1920 สำนักนี้อยู่ภายใต้การนำของ โรเบิร์ต อี พาร์ค ซึ่งได้รับอิทธิพลแนวความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของชุมชน 3 แนวทาง คือ แนวความคิดของ Darwin ซึ่งเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยระหว่างสัตว์และพืช แนวที่สองจากข้อเขียนของ Simmel ว่าด้วยคุณลักษณะด้านเวลาและสถานที่ของความสัมพันธ์ทางสังคมและแนวทางที่สาม ทฤษฎีของ ดาร์คฮิม (Durkheim) ที่กล่าวถึงความหนาแน่นของประชากรที่เป็นปัจจัยกระทบต่อการแก่งแย่งทางสังคม และการแบ่งงาน บูร์เจส นักอาชญาวิทยา กลุ่มชิคาโก ได้เสนอทฤษฎีวงรอบ (Concentric Circles Theory) โดยได้ศึกษามหานครชิคาโก แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ จากการลากเส้นครึ่งวงกลมที่มีช่วงห่างกันเส้นละ 2 ไมล์ เริ่มจากศูนย์กลางของ มหานครดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า อาชญากรรมมักมีสถิติสูงมากบริเวณใจกลาง นครชิคาโกซึ่งเป็นย่านธุรกิจและย่านที่อยู่อาศัย สถิติอาชญากรรมรวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนลดลงทุกขณะเมื่อถอยห่างจากใจกลางเมืองออกไป จากการศึกษาของนักอาชญาวิทยา สรุปได้ว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ถาวร ตามลักษณะพื้นที่ บริเวณใดที่เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งก็จะเกิดซ้ำซากอยู่เช่นนั้น ซึ่งกลุ่มชิคาโก เห็นว่าเป็น “การขาดระเบียบของสังคม (Social Disorganization) หมายถึง สภาวะแตกสลายของกลไกทางสังคม ที่มีหน้าที่คำจุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และขวัญกำลังใจของสมาชิกในสังคม” แนวคิดทฤษฎีของกลุ่มชิคาโก เป็นพื้นฐานในการสร้างแนวความคิดต่อเนื่องในเวลาต่อมา กล่าวคือ เฮอเบิร์ท แกนส์ (Herbert Gans) มีแนวความคิดที่เรียกว่า หมู่บ้านในเมือง (Urban Village) คือปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการรักษาความปลอดภัย การก่อให้เกิดการสมัครสมานกลมเกลียวร่วมมือร่วมใจในการป้องกันอาชญากรรม แต่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดสภาพพื้นที่ในชุมชนให้อื้ออำนวยต่อการพบปะสังสรรค์ รวมทั้งจัดให้มีสถานที่สำหรับสมาชิกในชุมชนได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน กล่าวได้ว่าแนวคิดของ แกนส์ (Gans) เกี่ยวกับ หมู่บ้านในเมือง จึงเป็นความพยายามในการป้องกันอาชญากรรม โดยจัดสภาพชุมชนเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

แนวคิดทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรมโดยทั่วไปก็คือ การจัดสภาพทั่วไปในระดับเมือง ชุมชน ละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมตามแนว

ทฤษฎีนี้ ตำรวจมีบทบาทเป็นฝ่ายวางแผน สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม

โดยสรุป แนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรมในการปฏิบัติงาน ตำรวจ คือ การจัดสภาพโดยทั่วไปไม่ว่าในระบบเมืองชุมชน หรือละแวกบ้านใน ลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลง่ายต่อการควบคุมสังเกตตรวจตรา โดยไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม

การปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มีหลักการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550: 19-22)

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การดำเนินการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และกว้างขวางครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีและมีความศรัทธาเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของตำรวจ

1) จัดทำเอกสารเผยแพร่ กิจกรรมตำรวจและคู่มือในการรับบริการแจกจ่ายแก่ประชาชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2) จัดทำแถลงข่าวผลการปฏิบัติงานของตำรวจ แก่สื่อมวลชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นประจำตามห้วงระยะเวลาและกรณีที่เหมาะสม

3) จัดนิทรรศการในโอกาสวันสำคัญของชาติและในโอกาสวันสำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4) เผยแพร่ข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2. ด้านการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ การฝึกอบรมหรือจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างตำรวจกับกลุ่มเป้าหมายอันสำคัญ คือ กลุ่มเด็ก เยาวชน กลุ่มอาชีพ กลุ่มชุมชนที่อยู่อาศัย ตลอดจนประชาชนทั่วไป ในลำดับความเร่งด่วนแรก คือ ชุมชนแออัด สถาบันการศึกษา ชุมชนอยู่อาศัยในเขตเมือง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้ระดับหนึ่ง เพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจทั้งทางตรงและโดยอ้อมในการป้องกันอาชญากรรม

3. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ ได้แก่

1) จัดตั้งองค์กร หรือปรับการจัดเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อให้มีฝ่ายอำนวยการและฝ่ายปฏิบัติการ รับผิดชอบงานนี้ขึ้นในทุกระดับ ตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติลงไป

จนถึงระดับสถานีตำรวจภูธร สถานีตำรวจนครบาลหรือหน่วยงานที่เทียบเท่าและพิจารณาให้มีการจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการประจำเฉพาะในแต่ละหน่วยปฏิบัติการ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

2) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้เพียงพอต่อความจำเป็น

3) พัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานด้านนี้อย่างลึกซึ้ง แท้จริง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ภายใต้ข้อตระหนักที่ว่า ยิ่งทำการพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความเสียสละ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยจิตสำนึกได้มากเท่าใดก็ยิ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้การปฏิบัติงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการได้มากขึ้นเท่านั้นด้วย

4) ให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรมแก่กลุ่มบุคคลเป้าหมาย เกี่ยวกับปัญหาด้านอาชญากรรมหรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนการรู้จักวิธีการช่วยเหลือตนเองในเบื้องต้นหรือการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

5) ปลุกฝังอุดมการณ์แก่กลุ่มบุคคลเป้าหมาย เพื่อให้รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและหนทางที่จะได้มาซึ่งสิทธิหน้าที่ดังกล่าว ตามครรลองแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งเน้นให้กลุ่มบุคคลเป้าหมายมีศรัทธายึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสำนึกและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

6) จัดตั้งหรือสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรประชาชน ที่ไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลและชักนำให้องค์กรเหล่านั้นดำเนินกิจกรรมที่เกื้อกูลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความมั่นคงของชาติ

7) ร่วมมือและสนับสนุนหน่วยราชการและภาคเอกชน ตามระบบพนักกำลัง เพื่อดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพแก่ประชาชน

8) แสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน ทั้งในด้านเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4. ด้านการประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจ ได้แก่ การประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจและการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดให้โทษ อุบัติภัยและปัญหาอื่นๆ ในชุมชน หลังจากที่ประชาชนในชุมชนได้มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ว คือ เป้าหมายสุดท้ายของงานชุมชนสัมพันธ์ แต่เห็นชอบกับระบบ

ประสานงานและดำเนินการประสานที่ดี ซึ่งแต่ละฝ่ายจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตำรวจจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาและจัดระบบประสานความร่วมมือที่ดีและมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาหลักใหญ่ใจความของแนวคิดชุมชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรมก็คือการจัดสภาพ ทั่วไปไม่ว่าในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างงานบุคคลง่ายต่อการควบคุม สังเกตตรวจตราโดยไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนและบุคคล อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ทั้งนี้ควรได้รับความร่วมมือจากประชาชนด้วย (สวัสต์ อมรวิวัฒน์, 2532: 12-13)

2.4.3 ทฤษฎีการลดช่องโอกาสในการกระทำผิด (ทฤษฎี วิซซาร์เย, 2554: 4-11)

ทฤษฎีการลดช่องโอกาสในการกระทำผิด การป้องกันอาชญากรรมสามารถกระทำได้ด้วยการจัดหรือลดช่องโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย การจัดหรือลดช่องโอกาสในการกระทำผิดนั้นสามารถกระทำได้ด้วยการสร้างสิ่งกีดขวางมิให้ผู้กระทำความผิดเข้าถึงบริเวณ สิ่งของ หรือบุคคล โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ควบคุมไปกับการเพิ่มความเสี่ยงที่คนร้ายจะถูกตรวจพบและจับกุมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การลดช่องโอกาสของคนร้ายยังสามารถดำเนินการได้โดยหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม การเข้าขัดขวางขณะคนร้ายลงมือกระทำผิด และการยับยั้งการกระทำผิดของคนร้ายด้วยการเพิ่มอัตราเสี่ยงต่อการถูกจับกุม และเมื่อชุมชนมีอาชญากรรมเกิดขึ้นลดลง ประชาชนก็ย่อมรู้สึกปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

2.4.4 ทฤษฎีการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการ

ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานที่ว่าอาชญากรรมมีสาเหตุมาจากความอ่อนแอของชุมชนและความล้มเหลวในการควบคุมทางสังคมของสถาบันครอบครัว ศาสนา โรงเรียน และอื่นๆ ด้วยมาตรการในการให้รางวัลหรือลงโทษทางสังคมจากสมาชิกของชุมชน เพื่อส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

การป้องกันอาชญากรรม ตามทฤษฎีการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการนั้น มีจุดเน้นที่แตกต่างกัน 2 ประการ คือ การป้องกันอาชญากรรมที่เน้นบุคคลเป้าหมาย (เหยื่ออาชญากรรม หรือ อาชญากร) และการป้องกันอาชญากรรมที่เน้นบุคคลเป้าหมาย (ชุมชน โรงเรียน ธุรกิจ หรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม)

ยุทธศาสตร์การป้องกันอาชญากรรมที่ผู้บริหารระดับสถานีตำรวจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ได้ตามความเหมาะสมนั้น มีอยู่ด้วยกัน 6 ด้าน ได้แก่ การรณรงค์เสริมสร้างความ

ร่วมมือของประชาชนในการป้องกันตนเอง การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมภายในสถานศึกษา และการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนธุรกิจ

1) การรณรงค์เสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันตนเอง

การรณรงค์เผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งที่เป็นแผ่นพับหรือใบปลิว รวมทั้งการนำเสนอต่อที่ประชุมสัมมนา เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและวิธีการป้องกันตนเองหากต้องเผชิญกับภัยอาชญากรรม ยุทธศาสตร์การรณรงค์เสริมสร้างความร่วมมือในการป้องกันตนเองของประชาชน ประกอบด้วย การหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงภัยอาชญากรรม การต่อสู้ขัดขวางและการป้องกันตนเอง การให้บริการเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ 3 ข้อดังนี้

1.1 การหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงภัยอาชญากรรม (Risk avoidance) ได้มีการวิจัยพบว่า วิธีการดำเนินชีวิตและกิจกรรมประจำวันของบุคคลเป็นปัจจัยหนึ่งที่บ่งชี้โอกาสความเสียหายของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หากได้มีการทำความเข้าใจกับประชาชนเพื่อให้เรียนรู้ถึงสถานการณ์ล่อแหลมต่าง ๆ ที่ควรหลีกเลี่ยงประชาชนจะได้หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อภัยอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม พึงระวังด้วยว่า การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับภัยอาชญากรรมที่ควรหลีกเลี่ยงย่อมทำให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัวภัยมากยิ่งขึ้นได้

1.2 การต่อสู้ขัดขวางและการป้องกันตนเอง (Resistance and self-defense activities) การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อสู้ขัดขวางและการป้องกันตนเองเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันอาชญากรรมซึ่งจะดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากการต่อสู้ขัดขวางย่อมช่วยให้หลุดพ้นจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ แต่ก็มีโอกาสได้รับบาดเจ็บเพิ่มขึ้นด้วย การแนะนำประชาชนจึงต้องคำนึงถึงสถานการณ์ที่แตกต่างกันหากคนร้ายมีอาวุธประเภทใดควรปฏิบัติอย่างไร เช่น การร้องขอความช่วยเหลือ การพกนกหวีดติดตัวไว้เพื่อขอความช่วยเหลือ การวิ่งหนี เป็นต้น แม้ว่าตำรวจไม่มีหน้าที่จัดฝึกอบรมการต่อสู้ป้องกันตัวให้กับประชาชน แต่ก็สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้การส่งเสริมให้ประชาชนป้องกันตนเองควรคำนึงถึงปัญหาต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การสะสมอาวุธปืนไว้ป้องกันตนเองของประชาชน

1.3 การให้บริการเหยื่ออาชญากรรม (Victim service) การให้บริการเหยื่ออาชญากรรมเริ่มเป็นที่ยอมรับในประเทศสหรัฐอเมริกาว่ามีความจำเป็น เพื่อให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม ทั้งด้านสวัสดิการสังคม การบริการให้คำปรึกษา การให้ความช่วยเหลือและบริการกับการให้การ หรือเป็นพยานในศาล การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง ซึ่งในบางมลรัฐได้มีการออกกฎหมายคุ้มครอง

“สิทธิผู้เสียหาย”(victims’ bill of rights) เพื่อเป็นหลักประกันในการรับบริการขั้นพื้นฐานการให้บริการเหยื่ออาชญากรรมสามารถผสมผสานเข้ากับโครงการสำรวจความปลอดภัยของบ้านเรือนและโครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย

2) การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ปัจจุบันประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมได้หลายวิธี แต่คนไทยยังไม่ตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากนัก ตำรวจจึงต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเกิดตื่นตัวพร้อมใจกันเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น รูปแบบและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมนั้นมีอยู่ด้วยกัน 5 ประการ ดังต่อไปนี้

2.1 โครงการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัยและแจ้งข่าวอาชญากรรม (Watch programs) การจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัยและแจ้งข่าวอาชญากรรม เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมโดยทั่วไป เช่น โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย ซึ่งในต่างประเทศนิยมเรียกชื่อแตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นที่ เช่น Neighborhood Watch หรือ Block Watch (เพื่อนบ้านเตือนภัย) Apartment Watch (อาคารห้องเช่าเตือนภัย) Business Watch (กลุ่มธุรกิจเตือนภัย) และ Employees Watch (ลูกจ้างเตือนภัย) เป็นต้น โดยสมาชิกกลุ่มช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของสมาชิกกลุ่ม คอยเป็นหูเป็นตาและแจ้งข่าวเบาะแสดังกล่าวให้กับตำรวจท้องที่ทราบและดำเนินการตรวจสอบ

2.2 โครงการสายตรวจประชาชน (Citizen patrols) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมอีกรูปแบบหนึ่ง คือการจัดสมาชิกหรืออาสาสมัครผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจท้องที่ คอยระวังป้องกันรักษาความปลอดภัยตามบริเวณต่างๆ ที่มีปัญหาอาชญากรรมในชุมชน โดยการออกตรวจด้วยการเดินเท้า จักรยานหรือพาหนะอื่น ๆ พร้อมวิทยุสื่อสาร โครงการสายตรวจประชาชนนี้ได้มีการนำมาใช้ในย่านที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางตามชานเมือง อย่างไรก็ตาม ตำรวจไม่สนับสนุนให้สายตรวจประชาชนเข้าจับกุมคนร้ายหรือเข้าขัดขวางการกระทำผิดเมื่อประสบเหตุซึ่งหน้า หรือลงมือกระทำการใดๆ เพื่อระงับเหตุซึ่งหน้าดังกล่าวโดยตรงด้วยกำลังหรือใช้อาวุธที่นำมาใช้ระหว่างการออกตรวจท้องที่ ซึ่งจะต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบในเรื่องนี้ ประชาชนควรเข้ามามีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมได้ถึงที่สุด

2.3 การเสริมสร้าง “พันธมิตรเชิงหุ้นส่วน” กับองค์กรชุมชน (Partnerships with neighborhood) การมีส่วนร่วมและเพิ่มบทบาทของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในระดับท้องถิ่นนั้น องค์กรชุมชนระดับท้องถิ่นที่มีบทบาทค่อนข้างมาก ได้แก่ โรงเรียน องค์กรทางศาสนา ธุรกิจ

เอกชน สถาบันครอบครัว องค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ต่างๆ และหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น หากแต่ตำรวจยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากองค์กรเหล่านี้มากเท่าที่ควร ซึ่งในบางกรณีตำรวจกลับมีทัศนคติในทางลบกับองค์กรเหล่านี้ โดยเห็นว่าคอยจับผิดพฤติกรรมของตำรวจ หรือเป็นฝ่ายตรงข้าม แต่ในบางกรณี องค์กรระดับท้องถิ่นเหล่านี้มีบทบาทในการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรมอย่างเปิดเผยชัดเจนและพร้อมที่จะทำงานร่วมกับตำรวจอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ดังนั้น ตำรวจจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจกับองค์กรชุมชนระดับท้องถิ่นเหล่านี้ เพื่อวางแผนทางการเข้าถึงและเสริมสร้าง “พันธมิตรเชิงหุ้นส่วน” ในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม

2.4 คณะกรรมการประชาชน (Boards, councils, and commissions) การตั้งคณะกรรมการประชาชนเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์ต่อสู้กับภัยอาชญากรรมได้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมทำหน้าที่เป็นผู้แทนหรือสมาชิกในคณะกรรมการ เพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและดูแลพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่ม คณะกรรมการประชาชนมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดถึงระดับชาติ นอกจากนี้ หน่วยงานตำรวจยังสามารถตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาขึ้นในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับทราบ ให้คำแนะนำ ปรึกษา และตรวจสอบการทำงานของตำรวจได้อย่างใกล้ชิด

2.5 การตำรวจชุมชน (Community policing) เป็นการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรม และลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1. การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจให้กว้างขวางขึ้น 2. การให้ความสำคัญเน้นหนักที่การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างตำรวจกับประชาชนอย่างใกล้ชิดลึกซึ้ง สม่่าเสมอ และต่อเนื่องตลอดไป 3. การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและการป้องกันอาชญากรรม 4. ความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจ เพื่อกระจายการให้บริการและการวางแผนระดับชุมชนมากขึ้น

3) การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อปัญหาอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งโดยหลักการแล้ว เป็นสิ่งซึ่งสามารถวางแผน เปลี่ยนแปลง แก้ไข เพื่อใช้เป็นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรม โดยปิดกั้นโอกาสมิให้อาชญากรเข้าถึงบุคคล หรือทรัพย์สินได้ หรือลดช่องโอกาสในการกระทำผิดของคนร้ายให้น้อยลงได้ ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ ได้นำทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย เพื่อให้ผู้นำหลักการวางแผนผังเมืองมา

ประยุกต์ใช้ โดยคำนึงถึงความสำคัญของการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม โดยการออกแบบสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวย และได้มีการนำทฤษฎีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในท้องที่สถานีตำรวจอำเภอเมืองนนทบุรี ซึ่งเป็นย่านที่อยู่อาศัยชานเมือง มีหมู่บ้านจัดสรรตั้งอยู่เป็นจำนวนมากประมาณ 135 หมู่บ้าน การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมที่เคยนำมาใช้ในการป้องกันอาชญากรรมมีอยู่ด้วยกัน 5 ประการ ได้แก่

3.1 การสร้างสิ่งกีดขวางให้มั่นคงแข็งแรง เพื่อป้องกันการบุกรุกเข้ามาในบ้านพักหรือสถานที่ที่เป็นหัวใจสำคัญของการป้องกันอาชญากรรมในเบื้องต้น ตำรวจมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมต่าง ๆ การสร้างสิ่งกีดขวางเพื่อป้องกันการเข้าถึงภายในอาคารบ้านเรือน เช่น กุญแจล็อค เหล็กลูกกรงหรือเหล็กตัดประตู หน้าต่าง รั้วบ้าน สามารถลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นไปมาก ในบางประเทศ ตำรวจจะจัดหน่วยบริการสำรวจสภาพความมั่นคงปลอดภัยของบ้านพักและรอบบริเวณ เพื่อให้คำแนะนำแก้ไข เพื่อให้ปลอดภัยจากการโจรกรรมของคนร้าย นอกจากนี้ ยังมีโครงการรณรงค์ให้ประชาชนจดจำตำหนิรูปพรรณของทรัพย์สินที่มีราคาแพง เพื่อประโยชน์ในการยืนยันความเป็นเจ้าของ ทำให้สามารถติดตามทรัพย์สินคืนมาได้ง่ายขึ้น

3.2 การวางผังเมืองและการออกแบบทางสถาปัตยกรรม มีส่วนช่วยให้สภาพแวดล้อมของชุมชนดีขึ้น และเอื้อประโยชน์ต่อการป้องกันอาชญากรรม นักบริหารงานตำรวจจึงควรเล็งเห็นความสำคัญและนำหลักวิชาการทางด้านวางผังเมืองมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรม ดังนั้น การวางนโยบายด้านการวางผังเมืองและการออกแบบอาคาร ควรให้การควบคุมมาตรฐานทางด้านประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม

3.3 การติดตั้งไฟฟ้าให้แสงสว่างตามท้องถนน นอกจากจะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สัญจรผ่านไปมาและความปลอดภัยในการเดินทางแล้ว ถือว่าเป็นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมอีกส่วนหนึ่งด้วย และมีส่วนช่วยให้ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมลดลง ดังนั้น ในพื้นที่บริเวณซอยเปลี่ยวหรือบริเวณชุมชนที่มีเหตุร้ายเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ควรพิจารณาในเรื่องการให้แสงสว่างเพียงพอหรือไม่

3.4 สภาพเส้นทางจราจร เป็นสภาพแวดล้อมอีกประการหนึ่งที่น่าจะมีผลต่ออัตราการเกิดอาชญากรรมในชุมชน เส้นทางที่สามารถเข้าออกผ่านไปมาได้สะดวก คนร้ายก็สามารถใช้เป็นช่องทางหลบหนีได้ง่ายจึงเป็นสภาพที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ดังนั้นจึงได้มีการจัดทำประตู

ทางเข้าออกหมู่บ้านหรือชุมชนพร้อมยามรักษาการณ์คอยตรวจสอบคนแปลกหน้า ซึ่งมีส่วนช่วยลดช่องโอกาสในการก่ออาชญากรรมลงได้บ้าง

3.5 กล้องโทรทัศน์วงจรปิดและสัญญาณเตือนภัย การติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์ไม่ว่าจะเป็นกล้องโทรทัศน์วงจรปิดหรือสัญญาณเตือนภัย ไว้เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ช่วยให้สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดเหตุร้าย ก็จะสามารถบันทึกภาพของคนร้ายไว้ได้ สำหรับสัญญาณเตือนภัยก็จะช่วยให้การแจ้งเหตุเป็นไปอย่างรวดเร็ว

4) การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชน

ปัญหาหลักในการป้องกันอาชญากรรมก็คือ ทำอย่างไรจึงจะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อต้านภัยอาชญากรรมมากขึ้น การประชาสัมพันธ์ระดับชุมชนนั้น นักการตำรวจอาจใช้วิธีการส่งจดหมายเวียนประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมและการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับชุมชนในเขตท้องที่ แต่ในการรณรงค์ระดับชาติกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อมวลชนเพื่อเป็นการให้ความรู้และเชิญชวนประชาชนเข้ามามีส่วนและเป็นสมาชิกต่อสู้กับภัยอาชญากรรม

5) การป้องกันอาชญากรรมภายในสถานศึกษา

ปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมได้แทรกซึมเข้าไปถึงภายในโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเด็กและเยาวชนได้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือก่ออาชญากรรมรุนแรงจนปรากฏเป็นข่าวครึกโครมไปทั่วโลก จึงถึงเวลาแล้วที่จะต้องวางนโยบายป้องกันอาชญากรรมในสถานศึกษา ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 3 แนวทาง ดังต่อไปนี้

5.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อสอนให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมาย สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองดี ตลอดจนการปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งสามารถจัดเข้าไว้ในหลักสูตรการศึกษาได้

5.2 หลักสูตรการศึกษาเพื่อการป้องกันอาชญากรรมและความมั่นคงปลอดภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมและวิธีการป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม โดยจัดเป็นหลักสูตรระยะ 2 สัปดาห์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมให้มีความรู้เกี่ยวกับผลความเสียหายจากภัยอาชญากรรม วิธีการป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และบทบาทของเยาวชนในการมีส่วนร่วมกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน นอกจากนี้ยังได้มีการจัดหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ เช่น การลักทรัพย์ในศูนย์การค้า การใช้สารเสพติด คดีข่มขืนโดยเพื่อนชายความรุนแรงในครอบครัว การหนีออกจากบ้านและการขับขี่รถขณะมีเมามา เป็นต้น

5.3 หลักสูตรการป้องกันการใช้อาวุธปืนและอาวุธ การป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นการป้องกันยาเสพติดด้านผู้ใช้ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งมีโอกาสความเสี่ยงที่จะใช้อาวุธปืนคั่นข้างสูงโดยปกติทั่วไป ตำรวจจะต้องมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านยาเสพติด แต่อย่างไรก็ดี เป็นที่ยอมรับว่า การต่อสู้กับยาเสพติดนั้น ต้องอาศัยการผนึกกำลังจากทุกฝ่ายร่วมกันเข้าแก้ไขปัญหาพร้อมๆ กันในทุกๆ ด้าน จึงจะบรรลุผลสำเร็จ ในประเทศสหรัฐอเมริกา กระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมรณรงค์โครงการสถานศึกษาปลอดยาเสพติดโดยมีการให้รางวัลแก่สถานศึกษาตัวอย่างในการต่อต้านยาเสพติด ในระดับมลรัฐ หลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับอาวุธปืนเป็นการศึกษากฎบังคับในโรงเรียนส่วนใหญ่ทั่วประเทศ โดยได้มีการคัดเลือกหลักสูตรต่อต้านยาเสพติดที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่” เป็นต้น

6) การป้องกันอาชญากรรมในชุมชนธุรกิจ

โดยการจัดตั้ง “กลุ่มชุมชนธุรกิจเตือนภัย” เพื่อให้สมาชิกร่วมมือกันสอดส่องพฤติการณ์ความเคลื่อนไหวที่ผิดปกติต่าง ๆ และแจ้งเหตุให้ตำรวจทราบและการสร้าง “พันธมิตรในเชิงหุ้นส่วน” ระหว่างชุมชนธุรกิจกับตำรวจและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ

จากแนวคิดทฤษฎีในการป้องกันอาชญากรรมนี้เอง จึงได้มีการเสนอหลักการปฏิบัติในการป้องกันอาชญากรรมโดย สูดสงวน สุธีสร (2547: 101-102) ดังนี้

1) หลักการด้านความเสี่ยงต่อการถูกลงโทษ (Punitive – threat of punishment) เป็นการยับยั้ง ผู้จะกระทำความผิดได้ยับยั้งซึ่งใจว่าหากกระทำผิดในขณะนั้นหรือโอกาสนั้นแล้วเขาอาจจะถูกจับกุมนำตัวมาลงโทษ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ใช้หลักเกณฑ์อันนี้ กล่าวคือ จัดตำรวจสายตรวจในการป้องกันอาชญากรรม การจัดสภาพพื้นที่สาธารณะให้มีสภาพปลอดจากการเกิดอาชญากรรม การป้องกันที่อยู่อาศัยโดยเจ้าของบ้านเอง เป็นต้น

2) หลักการในการแก้ไขตัวบุคคลและสภาพแวดล้อมในชุมชน (Corrective)

2.1 มุ่งที่ตัวบุคคล เพื่ออบรมแนะนำตลอดจนปลูกฝังแนวความคิดของการเป็นพลเมืองแก่เด็กเยาวชนและประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เป็นต้นว่า การจัดโครงการเยาวชนสัมพันธ์โครงการอบรมให้ความรู้ด้านยาเสพติดแก่เด็กเยาวชน การอบรมฟื้นฟูจิตใจและฝึกอาชีพนักโทษ การบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น

2.2 มุ่งจัดสภาพแวดล้อมชุมชน ให้มีความเหมาะสมและปลอดจากอาชญากรรม ได้แก่ ปรับปรุงแหล่งสลัม ถามที่รกร้าง จัดแสงไฟในทางเปลี่ยวให้พอเหมาะแก่การมองเห็น การจัดเวรยามตามหมู่บ้าน การติดตั้งตู้แดงจุดตรวจตามที่ต่าง ๆ เป็นต้น

3) หลักการด้านเครื่องมือป้องกันและการจัดตัวอาคารสถานที่ (Mechanical) เพื่อเป็นการสร้างอุปสรรคในการกระทำความผิดได้ยากขึ้น โดยการนำเครื่องมืออุปกรณ์มาช่วยในการป้องกัน เช่น การติดตั้งสัญญาณกันขโมย การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดตามอาคาร บ้านเรือน การปรับปรุงกุญแจ ประตู หน้าต่างให้แข็งแรง การติดเหล็กดัดประตูหน้าต่างการสร้างรั้วบ้านที่มั่นคงแข็งแรง เป็นต้น

นอกจากนี้ มนัส ครูชโชชัยยันต์ (อ้างถึงใน ประวิทย์ กังวล, 2542: 10-12) ได้กล่าวถึงการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไว้ว่า สาเหตุของอาชญากรรมเกิดจากเจตนาในการกระทำความผิดและโอกาสในการกระทำความผิด ดังนั้น การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1) การป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ การใช้มาตรการและวิธีการต่างๆ ที่จะไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น แบ่งเป็น 3 มาตรการ คือ

1.1 มาตรการป้องกันพื้นฐาน เป็นการปฏิบัติภายใต้แนวคิดที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ประกอบด้วย (1) สภาพแวดล้อมของสังคม (2) สถานภาพของผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม ประกอบด้วย (3) โอกาสในการประกอบอาชญากรรม จากทั้ง 3 องค์ประกอบจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขป้องกันทางเดียว คือ องค์ประกอบที่ 3 โดยการทำให้คนร้ายไม่มีโอกาสหรือมีโอกาสน้อยที่สุด

1.2 มาตรการป้องกันตามปกติ เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ในการปฏิบัติงาน ผลการป้องกันการเกิดอาชญากรรมทั่วไปในทุกคดี และมีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

1.3 มาตรการป้องกันในเชิงรุก เป็นการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับมาตรการป้องกันตามปกติวิธีการนี้เน้นย้ำต่อการกระทำที่สม่าเสมอโดยไม่หวังผลการจับกุมเพียงแต่มุ่งในการป้องกันหากสามารถจับกุมได้ก็จะเป็นผลต่อการปฏิบัติที่เพิ่มขึ้น

2) การปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ การใช้มาตรการระงับการกระทำผิด และการควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันอาชญากรย้อนกลับมาประกอบอาชญากรรมอีก และเป็นการลงโทษอาชญากรให้เข็ดหลาบ ทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่ผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม แบ่งเป็น 2 มาตรการ คือ

2.1 มาตรการปราบปรามตามปกติ ได้แก่ การป้องกันและระงับเหตุในขณะเกิดอาชญากรรมและการสืบสวนติดตามจับกุมภายหลังเกิดเหตุ ตลอดจนการสืบสวนหาข่าวอาชญากรรมอย่างต่อเนื่องในทุกวิธี เช่น การปราบปรามอาวุธสงคราม อาวุธปืนเถื่อน ยาเสพติด และขนของหนีภาษี

2.2 มาตรการปราบปรามในเชิงรุก เช่น จัดให้มีการระดมกวาดล้างอย่างสอดคล้องกับเหตุการณ์ และสภาพอาชญากรรม

พิชิต วรรณเดชคุปต์ (2540: 57-58) ได้เสนอแนวคิดยุทธศาสตร์เชิงรุกในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนว่า วิธีการที่จะนำไปสู่ความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยอยู่ดีมีสุขของชุมชนและสังคมที่แท้จริงยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรประชาชนในแต่ละชุมชน แต่ละท้องถิ่นอย่างหลากหลาย ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับเพื่อนบ้าน และระดับสังคมประเทศในที่สุด ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นรูปแบบวิธีการและกระบวนการทำงานของตำรวจที่จะแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน องค์กรประชาชน องค์กรชุมชน กลุ่ม ชมรม สมาคม และมูลนิธิต่างๆ ซึ่งตระหนักในปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินว่าเป็นปัญหาของชุมชนและสังคมที่จะต้องช่วยกันแก้ไข รวมทั้งมีความรัก ความผูกพันในชุมชน และท้องถิ่นมาร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด เพื่อหาแนวทาง ในการวางแผน ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นของตนมีความสงบสุขปลอดภัย

2.5 บริบทของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย

สำหรับสถานีตำรวจภูธรบางกรวยมีพื้นที่รับผิดชอบในพื้นที่อำเภอบางกรวย รวมทั้งหมด 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางกรวย ตำบลวัดชลอ ตำบลบางสีทอง ตำบลบางขนุน ตำบลมหาสวัสดิ์ ตำบลบางขุนทอง

ทิศเหนือติดต่อกับ สถานีตำรวจภูธรบางใหญ่ สถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี และ สถานีตำรวจภูธรบางศรีเมือง ทิศใต้ติดต่อกับ สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด และสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน ทิศตะวันออกติดต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา สถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี และสถานีตำรวจนครบาลบางโพ และทิศตะวันตกติดต่อกับสถานีตำรวจภูธรปลายบาง รวมเนื้อที่ทั้งหมด 28.69 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 85,610 คน มีประชากรแฝงประมาณ 20,000 คน

สภาพชุมชนของอำเภอบางกรวย

สภาพทางภูมิศาสตร์

อำเภอบางกรวย มีพื้นที่อยู่ทางตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา จัดตั้งเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2447 เดิมเรียกว่า “อำเภอบางใหญ่” โดยอาคารที่ว่าการอำเภอเดิมตั้งอยู่ในเขตที่ดินของวัดชลอริมคลองบางกอกน้อย ตำบลวัดกระโจมน ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น ตำบลวัดชลอ อำเภอบางใหญ่ สมัยก่อนนั้น เป็นรูปแหลมคล้ายกรวยยื่นออกไปทางแม่น้ำเจ้าพระยา คนส่วนมากเรียกเล่นๆ ว่าหัวแหลมบ้าง กรวยบ้าง ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อจากอำเภอบางใหญ่ มาเป็นอำเภอบางกรวยเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2473 แล้วหลังจากนั้นก็

ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่ออำเภอแม่นาง มาเป็นอำเภอบางใหญ่แทนดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบางกรวยเป็นที่ราบลุ่ม ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศตะวันตก และมีพื้นที่มีคลองเป็นจำนวนมาก ได้แก่ คลองบางกอกน้อย คลองมหาสวัสดิ์ คลองบางกรวย และคลองอื่น

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอบางกรวยแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 9 ตำบล แต่ละตำบลแบ่งออกเป็นหมู่บ้านรวม 60 หมู่บ้าน ได้แก่

1. วัดชโล (Wat Chalo)	10	หมู่บ้าน
2. บางกรวย (Bang Kruai)	9	หมู่บ้าน
3. บางสีทอง (Bang Si Thong)	5	หมู่บ้าน
4. บางขุน (Bang Khanun)	5	หมู่บ้าน
5. บางขุนกอง (Bang Khun Kong)	6	หมู่บ้าน
6. มหาสวัสดิ์ (Maha Sawat)	7	หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอบางกรวยประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง ได้แก่

- เทศบาลเมืองบางกรวย ได้รับการยกฐานะจากเทศบาลตำบลบางกรวย เป็นเทศบาลเมืองในวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวัดชโลและตำบลบางกรวย
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางสีทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางสีทองทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางขุนทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางขุนกองทั้งตำบล

สภาพสังคม

อำเภอบางกรวยเป็นอำเภอที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมสูง ถึงแม้จะเป็นพื้นที่เล็ก แต่ก็อัดแน่นด้วยความเจริญ เนื่องจากมีพื้นที่ที่ติดกับกรุงเทพมหานคร ดังนั้นจึงมีสภาพที่เหมือนกับเมืองหลวงทำให้ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ มีเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้การจัดตั้งชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จึงมีความสำคัญและตั้งขึ้นเพื่อขอรับความร่วมมือจากประชาชนอำเภอบางกรวยในการป้องกันอาชญากรรม

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อากาศรณ์ หงส์อิม (2559: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์จังหวัดนครสวรรค์ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (InDepth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 ท่าน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามต่อครอบครัว ($\bar{X} = 3.50$) ด้านความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามต่อสังคม ($\bar{X} = 3.40$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามต่อตนเอง ($\bar{X} = 3.37$)

2) ผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ปัญหา อุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การทำงานของข้าราชการ ตำรวจขาดความต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์ ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจเลือกปฏิบัติกับประชาชนไม่ค่อยมีความเป็นธรรม และประชาชนขาดความรู้ ความสามารถในการป้องกันตนเอง และไม่คอยให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการชี้ตัวผู้กระทำความผิดเพราะหวาดกลัวในอันตรายต่อเองข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีการเฝ้าระวังและติดตามหาเบาะแส เพื่อการป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่อง ต้องรับรองความปลอดภัยของพยานและหาวิธีพัฒนาการในการชี้ตัวหรือเป็นพยานโดยไม่ให้ผู้ต้องหาได้เห็นตัวผู้กระทำความผิด และต้องให้ความเป็นธรรมกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ในขณะเดียวกันต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และมีการจัดการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถของกับประชาชน

สมชาย หาญวังม่วง (2559: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกจากปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และนำเสนอแนวทางการมีบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือคณะกรรมการหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ รวม 312 คน จากทั้งหมดจำนวน 1,410 คน โดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วย

วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 11 คน เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงเชิงประมาณ ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า

1) บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.01$) ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชน ($\bar{X} = 3.86$) ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน ($\bar{X} = 3.85$) ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อม ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน ($\bar{X} = 3.89$) ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจ ($\bar{X} = 3.80$) ด้านการติดตามผลประเมินผลและปรับปรุง ($\bar{X} = 3.61$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนผู้นำชุมชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์กับตำรวจน้อย รู้ปัญหาอาชญากรรมของชุมชนแต่ขาดทักษะในการบังคับใช้กฎหมาย ไม่มีการบันทึกสถิติคดีอาญาและวิธีการควบคุมคดีอาญาที่เกิดขึ้นมาแล้วภายในชุมชนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งปัญหาด้านขวัญและกำลังใจส่วนข้อเสนอแนะนั้นพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองควรออกไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนตามยุทธศาสตร์ Stop Walk and Talk ให้ผู้นำชุมชนเข้าใจบทบาทหน้าที่และเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการป้องกันปัญหาอาชญากรรมให้ครอบคลุมทุกกลุ่มคนในสังคมมากยิ่งขึ้น

บรรจง สายวงศ์ (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตตำบลสรอย อำเภอวังซิ่น จังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตตำบลสรอย อำเภอวังซิ่น จังหวัดแพร่ และ เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตตำบลสรอย อำเภอวังซิ่น จังหวัดแพร่ ซึ่งประชากรที่ใช่ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบล

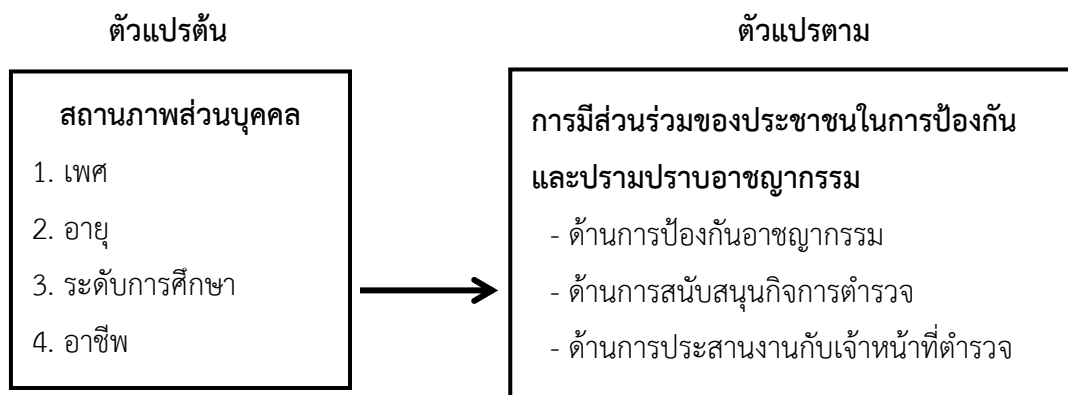
สร้อย อำเภอวังซัน จังหวัดแพร่ จำนวน 6,544 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมด โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลสร้อย อำเภอวังซัน จังหวัดแพร่ ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 36-50 ปี มากที่สุดส่วนใหญ่ สมรสแล้ว และมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ โดยประกอบอาชีพอยู่ใน ภาคเอกชนและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 - 20,000 บาท เป็นส่วนใหญ่การมีส่วนร่วม โดยรวมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตตำบลสร้อยอำเภอวังซัน จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับมาก

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตตำบลสร้อย อำเภอ วังซัน จังหวัดแพร่ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ แก่ประชาชนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด ควรจัดชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายในหมู่บ้าน และ ควรเพิ่มงบประมาณในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มากขึ้นกว่าเดิม

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ได้นำหลักการดำเนินงานของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มาใช้ เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งมีหลักการดำเนินงานแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรม 2) ด้านสนับสนุนกิจการตำรวจ 3) ด้านการประสานความร่วมมือระหว่าง ประชาชน

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย นนทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ระเบียบการวิจัย
- 3.2 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ระเบียบการวิจัย

ประชากร

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย นนทบุรี เป็นการวิจัยศึกษาเชิงปริมาณ โดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการเก็บข้อมูลครั้งเดียว ณ เวลาหนึ่ง (Cross Sectional Study) ด้วยแบบสอบถาม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย ซึ่งประกอบด้วย ตำบลบางขุน ตำบลบางสีทอง ตำบลบางขุนทอง ตำบลมหาสวัสดิ์ ตำบลปลายบาง ตำบลวัดชลอและตำบลบางคูเวียง จำนวน 73,546 คน (จากสถิติประชากรทะเบียนบ้านแยกรายพื้นที่ สำนักทะเบียนอำเภอบางกรวย เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2560)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย ซึ่งประกอบด้วย ตำบลบางกรวย ตำบลวัดชลอ ตำบลบางสีทอง ตำบลบางขุน ตำบลมหาสวัสดิ์ ตำบลบางขุนทอง จำนวน 380 คน ซึ่งได้มาแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543)

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณี ประชาชนในเขตสถานีตำรวจภูธรบางกรวย โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษาจากแนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จากตำรา วารสาร ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 กำหนดเนื้อหาและตัวแปรของคำถามในแบบสอบถาม ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการศึกษาและมีลักษณะซึ่งทุกคนสามารถให้ข้อเท็จจริงในการตอบได้

3.3.3 สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนที่ 2 แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) จากนั้นนำมาปรับปรุงรูปแบบแก้ไข ภาษา และคำถามให้กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย สำหรับผู้ตอบ

จากขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม จะได้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจะใช้เป็น ตัวแปรตาม (dependent variable) ในการศึกษา ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการป้องกันอาชญากรรม ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ และด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ประชาชนเสนอแนะตามความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.3.4 หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item - Objective Congruence Index: IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

3.3.5 หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) ประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางสีเมือง จังหวัด

นันทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .766

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดพื้นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรอยู่ในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย นนทบุรี โดยผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้ศึกษาได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามภาคสนามเป็นเวลา 2 เดือนตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2560

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนน้ำหนักทั้งหมดดังนี้

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	มาก	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อย	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	1	คะแนน

3.5.2 นำคะแนนเฉลี่ยรายข้อและรายด้านเทียบกับเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2548: 100) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3.5.3 การจัดอันดับจัดตามค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย

3.5.4 การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตาราง วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย โดยหา

ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามอาชญากรรม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance หรือ One-way-ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน ที่มีอยู่อาศัยในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 380 คน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	181	47.6
หญิง	199	52.4
รวม	380	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 และเป็นเพศชายจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	137	36.1
25 - 40 ปี	224	58.9
41 ปีขึ้นไป	19	5.0
รวม	380	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25 - 40 ปี มีจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 รองลงมาเป็นช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	175	46.1
ปวส. / อนุปริญญา	76	20.0
ปริญญาตรี	105	27.6
สูงกว่าปริญญาตรี	24	6.3
รวม	380	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาคือการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 การศึกษาระดับปวส. / อนุปริญญา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	66	17.4
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	57	15.0
พนักงานเอกชน	35	9.2
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	56	14.7
รับจ้างทั่วไป	166	43.7
รวม	380	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาคือรับราชการ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้มาตราวัดแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

- 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก
- 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
- 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
- 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม

อาชีพ	\bar{X}	แปล
ด้านการป้องกันอาชญากรรม	3.49	การมีส่วนร่วมมาก
ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	3.58	การมีส่วนร่วมมาก
ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ	3.50	การมีส่วนร่วมมาก
ภาพรวม	3.52	การมีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าจำนวนค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ด้าน อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = 3.58$) ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ ($\bar{X} = 3.50$) และด้านการป้องกันอาชญากรรม ($\bar{X} = 3.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการป้องกันอาชญากรรม

ด้านการป้องกันอาชญากรรม	\bar{X}	SD	แปล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันการลักทรัพย์โดยใช้วิธีติดเหล็กดัด คล้องกุญแจประตูหน้าต่างในสถานที่ของท่าน หรือติดตั้งหลอดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม	3.50	0.71	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมเมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรมท่านได้ใช้โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรม	3.45	0.68	มาก

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการป้องกันอาชญากรรม (ต่อ)

ด้านการป้องกันอาชญากรรม	\bar{X}	SD	แปล
3. ท่านมีส่วนร่วมกับชุดรักษาความปลอดภัยในชุมชนในการดำเนินการออกตรวจรักษาความปลอดภัยในชุมชน	3.47	0.67	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตั้งจุดตรวจตู้แดงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุมชน	3.49	0.62	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เตือนภัยให้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับบุคคลแปลกหน้าที่อาจจะมาก่อเหตุอาชญากรรม	3.50	0.65	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชนในชุมชน	3.52	0.63	มาก
รวม	3.49	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.49 (SD = 0.66) โดยเรียงลำดับดังนี้ การมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชนในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.52 (SD = 0.63) การมีส่วนร่วมในการป้องกันลักทรัพย์โดยใช้วิธีติดเหล็กตัด คล้องกุญแจประตูหน้าต่างในสถานที่ของท่าน หรือติดตั้งหลอดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.50 (SD = 0.71) การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เตือนภัยให้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับบุคคลแปลกหน้าที่อาจจะมาก่อเหตุอาชญากรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.50 (SD = 0.65) การมีส่วนร่วมในการติดตั้งจุดตรวจตู้แดงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุมชน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.49 (SD = 0.62) การมีส่วนร่วมกับชุดรักษาความปลอดภัยในชุมชนในการดำเนินการออกตรวจรักษาความปลอดภัยในชุมชน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.47 (SD = 0.67) และการมีส่วนร่วมเมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรมท่านได้ใช้โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 (SD = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	\bar{X}	SD	แปล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมโครงการอาสาตำรวจบ้าน	3.47	0.59	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม เช่น กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด	3.63	0.69	มาก
3. ท่านได้เข้ารับการการอบรมโครงการต่าง ๆ ของสถานีตำรวจและได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม	3.67	0.78	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการแสดงความคิดเห็นผ่านตู้รับฟังความคิดเห็นของสถานีตำรวจ	3.57	0.80	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงาน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ	3.46	0.71	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการประชาชน ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีภายในชุมชน	3.69	0.80	มาก
7. ท่านได้เข้าร่วมชุดรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่องดูแลตรวจตราเฝ้าระวังชุมชน เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม	3.57	0.57	มาก
รวม	3.58	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.58 (SD = 0.71) โดยเรียงลำดับดังนี้ การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการประชาชนดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีภายในชุมชน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.69 (SD = 0.80) การเข้ารับการอบรมโครงการต่าง ๆ ของสถานีตำรวจและได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.67 (SD = 0.78) การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม เช่น กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 3.63 (SD = 0.69) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการแสดงความคิดเห็นผ่านตู้รับฟังความคิดเห็นของสถานีตำรวจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75 (SD = 0.80) การได้ร่วมชุดรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่อง ดูแล ตรวจตราเฝ้าระวังชุมชน เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ 3.57 (SD = 0.57) การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมโครงการอาสาตำรวจบ้าน คิดเป็นร้อยละ 3.47 (SD = 0.59) การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.46 (SD = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการมีสนับสนุนกิจการตำรวจ

ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ	\bar{X}	SD	แปล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น ไฟฉาย เสื้อสะท้อนแสงให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	3.31	0.59	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ เช่น น้ำมันเชิงเพลิงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการป้องกันอาชญากรรม	3.34	0.91	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการมีสนับสนุนกิจการตำรวจ (ต่อ)

ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ	\bar{X}	SD	แปล
3. ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำแผนที่สังเขปที่เกี่ยวกับอาชญากรรม	3.43	0.64	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำข้อมูล ประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม	3.64	0.52	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด	3.59	0.56	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นพยานในศาลให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ	3.65	0.59	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกให้ที่พักสายตรวจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการออกตรวจในชุมชน	3.55	0.61	มาก
รวม	3.50	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.50 (SD = 0.64) โดยเรียงลำดับดังนี้ การมีส่วนร่วมในการเป็นพยานในศาลให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.65 (SD = 0.59) การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำข้อมูล ประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.64 (SD = 0.52) การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.59 (SD = 0.56) การมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกให้ที่พักสายตรวจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการออกตรวจในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.55 (SD = 0.61) การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำแผนที่สังเขปที่เกี่ยวกับอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.43 (SD = 0.64) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ เช่น น้ำมันเชิงเพลิงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

เพื่อใช้ในการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.34 (SD = 0.91) และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น ไฟฉาย เสื้อสะท้อนแสงให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.31 (SD = 0.59) เรียงตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

แหล่งความแปรปรวน	\bar{X}	SD	t	Sig
ด้านการป้องกันอาชญากรรม				
ชาย	2.90	.367	2.515	.114
หญิง	3.49	.343		
ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ				
ชาย	3.59	.403	.088	.767
หญิง	3.56	.425		
ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ				
ชาย	3.46	.276	6.101	.014
หญิง	3.53	.364		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรม พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .114 ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเพศต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ

ปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) พบว่า เพศชาย ($\bar{X} = 2.90$) มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 3.49$)

2. ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .767 ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเพศต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) พบว่า เพศชาย ($\bar{X} = 3.59$) มีระดับความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 3.56$)

3. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .014 ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเพศต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) พบว่า เพศชาย ($\bar{X} = 3.46$) มีระดับความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 3.53$)

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการป้องกันอาชญากรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.126	2	.063	.497	.609
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	47.595	377	.126		
ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1.222	2	.611	3.600	.028
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	63.994	377	.170		

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีศึกษานิตารวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.002	2	.001	.011	.989
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	40.481	377	.107		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีศึกษานิตารวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในด้านการป้องกันอาชญากรรม ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ มีค่า Sig. มากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อายุต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีศึกษานิตารวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านแตกต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมในด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อายุต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีศึกษานิตารวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีศึกษานิตารวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ ด้วยวิธี LSD

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 25 ปี	25 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	3.29		-.04646	-.05787
25 – 40 ปี	3.34	.04646		-.01141
41 ปีขึ้นไป	3.35	.05787*	.01141	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนอายุต่ำกว่า 25 ปี มีระดับความผูกพันต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างจากประชาชนที่มีอายุ 25 – 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการป้องกันอาชญากรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3.386	3	1.129	9.571	.000*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	44.335	376	.118		
ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1.352	3	.451	2.653	.048
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	63.865	376	.170		
ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.305	3	.102	.951	.416
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	40.483	376	.107		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ระดับการศึกษาที่มีการมีระดับการศึกษาที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนี้

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรมและด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่าค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษาต่างกันมีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี **ไม่แตกต่างกัน**

2. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่าค่า Sig. มากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษาต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี **แตกต่างกัน**

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธี LSD

ระดับการศึกษา	\bar{x}	ไม่เกิน มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	ปวส. / อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	3.29		- .04503	- .03943	- .21876
ปวส. / อนุปริญญา	3.34	.04503		.00560	- .17373
ปริญญาตรี	3.33	.03943	- .00560		- .17933
สูงกว่าปริญญาตรี	3.51	.21879*	.17373*	.17933*	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความผูกพันต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช. ระดับการศึกษา ปวส./อนุปริญญา และระดับการศึกษาปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการป้องกันอาชญากรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.860	4	.215	1.722	.144
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	46.860	375	.125		
ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1.020	4	.255	1.489	.205
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	64.197	375	.171		
ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2.104	4	.526	5.139	.000*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	38.379	375	.102		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนี้

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรม และด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า ค่า Sig.
มากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อาชีพต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
แตกต่างกัน

2. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่าค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
แสดงว่า อาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี **ไม่แตกต่างกัน**

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD

อาชีพ	\bar{X}	รับราชการ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน เอกชน	ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป
รับราชการ	3.26		-.16030	-.08427	-.08033	-.04446
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.42	.16030*		.07603*	.07997*	.11584*
พนักงานเอกชน	3.35	.08427*	-.07603		.00394	.03982
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.34	.08033*	-.07997	-.00394		.03588
รับจ้างทั่วไป	3.31	.04446	-.11584	-.03982	-.03588	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม อาชีพ เป็นรายคู่ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานเอกชน ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว รับจ้างทั่วไป มีระดับความผูกพันต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพพนักงาน รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 4.16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

	ผลการทดสอบ		การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรม		
	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน	การป้องกัน อาชญากรรม	การประสานงานกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ	การสนับสนุน กิจการตำรวจ
เพศ		✓	.114	.767	.014*
อายุ		✓	.609	.028*	.989
การศึกษา		✓	.000*	.048*	.416
อาชีพ		✓	.144	.205	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบสมมติฐานสรุปว่า ตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน ที่มีใช้บริการสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าทดสอบ F-test t-test และการหาค่า ANOVA ได้ผลการวิจัยสรุปดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.4 มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.6 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.9 มีระดับการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 46.1 และส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 43.7

5.1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

จากการวิเคราะห์พบว่าจำนวนค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก โดยมีรายละเอียดด้านต่าง ๆ ดังนี้

5.1.2.1 ด้านการป้องกันอาชญากรรม พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ด้านการป้องกันอาชญากรรมคือ การมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชนในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.52 รองลงมาโดยเรียงลำดับ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการป้องกันการลักทรัพย์โดยใช้วิธีติดเหล็กดัด คล้องกุญแจประตูหน้าต่างในสถานที่ของท่าน หรือติดตั้งหลอดไฟฟ้า

ส่องสว่างบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม และการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เตือนภัยให้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับบุคคลแปลกหน้าที่อาจจะมาก่อเหตุอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.50 เท่ากัน การมีส่วนร่วมในการติดตั้งจุดตรวจตู้แดงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.49 การมีส่วนร่วมกับชุดรักษาความปลอดภัยในชุมชนในการดำเนินการออกตรวจรักษาความปลอดภัยในชุมชน อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.47 และการมีส่วนร่วมเมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรมท่านได้ใช้โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรม อยู่ระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 ตามลำดับ

5.1.2.2 ด้านการประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการประชาชนดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีภายในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.69 รองลงมาได้แก่ การเข้ารับการอบรมโครงการต่าง ๆ ของสถานีตำรวจและได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.67 การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม เช่น กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.63 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการแสดงความคิดเห็นผ่านตู้รับฟังความคิดเห็นของสถานีตำรวจ และการได้ร่วมชุดรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่อง ดูแล ตรวจตราเฝ้าระวังชุมชน เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ 3.57 อยู่ในระดับมากเท่ากัน การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมโครงการอาสาตำรวจบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.47 การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.46 ตามลำดับ

5.1.2.3 ด้านการมีสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการเป็นพยานในศาลให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.65 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำข้อมูล ประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.64 การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.59 การมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกให้ที่พักระหว่างตรวจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการออกตรวจในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.55 การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำแผนที่เสี่ยงที่เกี่ยวกับอาชญากรรมอยู่ในระดับปาน

กลาง คิดเป็นร้อยละ 3.43 การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ เช่น น้ำมันเชิงเพลิงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.34 และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น ไฟฉาย เสื้อสะท้อนแสง ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.31 เรียงตามลำดับ

5.1.3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานของเพศที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรม เพศต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพศต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
3. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ เพศต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานของอายุที่มีการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในด้านการป้องกันอาชญากรรม และด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่าอายุต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอายุต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษาศึกษากรณีศึกษานี้ตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานของระดับการศึกษาที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนี้

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรมและด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันมีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

2. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกับสมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานของอาชีพที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนี้

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรม และด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า อาชีพต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

2. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ พบว่าค่า อาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภากรณ์ หงษ์ยิม (2558) ได้ศึกษาเรื่องการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมือง

จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ด้านการป้องกันอาชญากรรม ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนี้

1. ด้านการป้องกันอาชญากรรม ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ แก้วบาง และ สุวัฒน์ อินทรประไพโร (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง นโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วมของสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์ พบว่า ด้านการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อนโยบายการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายเอียงจะพบว่าการมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชนในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.52 รองลงมาโดยเรียงลำดับ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการป้องกันการลักทรัพย์โดยใช้วิธีติดเหล็กดัด คล้องกุญแจประตูหน้าต่างในสถานที่ของท่าน หรือติดตั้งหลอดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม และการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เตือนภัยให้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับบุคคลแปลกหน้าที่อาจจะมาก่อเหตุอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.50 เท่ากัน การมีส่วนร่วมในการติดตั้งจุดตรวจตู้แดงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.49 การมีส่วนร่วมกับชุดรักษาความปลอดภัยในชุมชนในการดำเนินการออกตรวจรักษาความปลอดภัยในชุมชน อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.47 และการมีส่วนร่วมเมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรมท่านได้ใช้โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรม อยู่ระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งน้อยที่สุดของด้านนี้นั้นอาจเนื่องมาจากช่องทางในการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรีนั้นอาจขาดความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและในขณะเดียวกันสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ก็ได้มีการเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายเพิ่มมากขึ้นหลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นทางเฟซบุ๊ก ทางไลน์ หรืออีเมล จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายโดยการใช้โทรศัพท์แจ้งนั้นลดลง

2. ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย หาญวังม่วง (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตวิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าด้านการพบปะเยี่ยมเยียน

ประชาชนและร่วมกิจกรรม เพื่อป้องกันอาชญากรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการประชาชนดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีภายในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.69 รองลงมาได้แก่ การเข้ารับการอบรมโครงการต่าง ๆ ของสถานีตำรวจและได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.67 การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม เช่น กิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.63 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการแสดงความคิดเห็นผ่านตู้รับฟังความคิดเห็นของสถานีตำรวจ และการได้ร่วมชุดรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่อง ดูแล ตรวจตราเฝ้าระวังชุมชน เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ 3.57 อยู่ในระดับมากเท่ากัน การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมโครงการอาสาตำรวจบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.47 การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.46 ซึ่งน้อยที่สุดของด้านนี้ซึ่งอาจเนื่องมาจากการเสี่ยงภัยอยู่บ้างและการกระทำของตนในการจับนั้นจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ทั้งที่การกระทำนั้นเป็นการช่วยป้องกันอาชญากรรม ด้วยเหตุนี้ประชาชนจึงเห็นว่าการจับกุมผู้กระทำผิดไม่ใช่หน้าที่ของตนถึงแม้บางกรณีเจ้าหน้าที่จะขอให้ร่วมมือก็ตามจึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขออยู่ในระดับปานกลางแต่น้อยที่สุดของด้านนี้

3. ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย หาญวังม่วง (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตวิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมในการเป็นพยานในศาลให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.65 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำข้อมูล ประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.64 การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.59 การมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกให้ที่פקสายตรวจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการออกตรวจในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.55 การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำ

แผ่นที่สังเขปที่เกี่ยวกับอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.43 การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ เช่น น้ำมันเชิงเพลิงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.34 และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น ไฟฉาย เสื้อสะท้อนแสงให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.31 ซึ่งน้อยที่สุดของด้านนี้อาจเป็นเพราะว่าเมื่อสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ได้มีการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนแล้ว อาจมีประชาชนบางรายที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือแล้วอาจมีการขอสิทธิประโยชน์อื่นเป็นการตอบแทนแลกเปลี่ยนในภายหลังเกิดขึ้นได้ ดังนั้น สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จึงไม่ให้ความสำคัญในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจากประชาชนจึงทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลางแต่น้อยที่สุดของด้านนี้

ผลการเปรียบเทียบของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงทุกคนต่างมีส่วนร่วมในด้านการป้องกันอาชญากรรม ด้านในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและด้านการช่วยเหลือสนับสนุนกิจการตำรวจ จึงทำให้เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย หาญวิงม่วง (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตวิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตวิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน โดยช่วงอายุของประชาชนที่มีส่วนร่วมในด้านการป้องกันอาชญากรรม ด้านการมีส่วนร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจนั้นจะอยู่ในช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป ส่วนช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี และอายุ 25 - 40 ปี จะมีส่วนร่วมในด้านการป้องกันอาชญากรรม ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และด้านสนับสนุนกิจการตำรวจน้อยกว่าเนื่องจากอายุมีส่วนสำคัญที่จะให้ประชาชนมีความรับผิดชอบมากขึ้น

เมื่อได้พบได้เห็นในสิ่งที่สร้างสมมาทั้งด้วยตนเองและผู้อื่น จนเกิดเป็นประสบการณ์ ทำให้มีความคิดอย่างมีสติ ทำให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม อายุที่ต่างกันย่อมทำให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่างกัน มีจิตสำนึกที่ต่างกัน ดังนั้นจึงให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่างกัน ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยพร พานิชัตตรา (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของประชาชนในการสนับสนุนเจ้าพนักงานตำรวจในการควบคุมอาชญากรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนชัย ศิรินิล (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนมีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากประชาชนไม่ว่าจะมีการศึกษาระดับใดก็เห็นถึงความสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอากาศรณ์ หงส์ยัม (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันอาจเป็นเพราะการประกอบอาชีพบางอาชีพนั้นอาจสร้างรายได้ได้มากกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่น ดังนั้นผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้มาก ก็จะเป็นผู้มีทรัพย์สินเงินทองมากกว่าผู้ที่มีอาชีพอื่น ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันตนเองและทรัพย์สินของตนมิให้ต้องถูกผู้อื่นประทุษร้ายไป จึงมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหรือมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มากกว่าผู้ประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อย และจากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจจะมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพอย่างอื่น เช่น ผู้รับจ้างทั่วไป หรือราชการการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวรักษ์ ถมมา และพิพัฒน์ ไทยอารี (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี กรณีศึกษา ตำบลสวนใหญ่ พบว่า ระดับของการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี

ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่แตกต่างกัน จะมีระดับการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ด้านในการป้องกันอาชญากรรมนั้น ในประเด็นการมีส่วนร่วมเมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรมทำนได้ใช้โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรมอยู่ระดับปานกลาง แต่น้อยที่สุดของด้านนี้ ดังนั้นจึงควรพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารที่ใช้สำหรับรับแจ้งเหตุอาชญากรรมไม่ว่าจะทางโทรศัพท์ ทางเฟซบุ๊ก ทางไลน์ หรือทางอีเมลระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนให้สามารถติดต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นก็จะช่วยให้ประชาชนอยากจะมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรม

5.3.1.2 ด้านการประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ อยู่ในระดับปานกลาง แต่น้อยที่สุดของด้านนี้ ดังนั้นควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนให้ประชาชนมีความรู้สึกอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอมา เช่น มีการประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง เชิดชูเกียรติและมอบรางวัลแก่ประชาชนที่ให้การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้าย เป็นต้น ซึ่งก็จะช่วยทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอมามากขึ้น

5.3.1.3 ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจนั้น ในประเด็นการมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น ไฟฉาย เสื้อสะท้อนแสงให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน้อยที่สุดของด้านนี้ ซึ่งในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเกิดปัญหาตามมาในภายหลังได้เพราะเนื่องจากสถานีตำรวจเป็นองค์กรที่สามารถให้คุณหรือให้โทษบุคคลได้ หากผู้ให้ ให้โดยหวังผลประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นการแลกเปลี่ยนในภายหลังก็จะสร้างความลำบากใจให้กับสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรีหรือแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ขอการสนับสนุนได้ ดังนั้นควรมีการแสวงหาความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองแทนการแสวงหาความ

ร่วมมือจากประชาชนและในการขอการสนับสนุนนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรกระทำในนามหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองมิใช่เป็นการกระทำในนามส่วนตัว

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความร่วมมือของประชาชนที่มีต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ เพื่อนำแนวทางแต่ละพื้นที่มาปรับปรุงแก้ไข หรือแสวงหาความร่วมมือของประชาชนต่อไป

บรรณานุกรม

กริช ปจฉิมสวัสดิ์. (2547). **วิธีปฏิบัติเพื่อการป้องกันอาชญากรรมโดยทั่วไป**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2550). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการจัดหางาน**. กรุงเทพฯ: กองแผนงานและสารสนเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน.
- กฤษฎี วิชชาริยะ. (2554). **เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารงานยุติธรรม หน่วยที่ 1-7: ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2**. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กองบังคับการปราบปราม. (ม.ป.ป.). **Modern Policing Community Policing in CSD**. สืบค้นวันที่ 24 มิถุนายน 2560 จาก http://csd.go.th/Dimensions_csd/Chapter%2004.pdf
- กองบัญชาการตำรวจนครบาล. (2538). **เอกสารประกอบการอภิปรายเชิงวิชาการเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : กองบัญชาการตำรวจ.
- จินตวีร์ เกษมสุข. **การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- ชวลิต อนันต์รังสี. (2546). **ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธร อำเภอนครชัยศรีจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม
- ชยพัทธ์ วงศ์ธนวีร์. (2554). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม: กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ชัยพร พาณิช้อัตรา. (2533). **ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2548). **อาชญากรรมการป้องกัน : การควบคุม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: พรทิพย์การพิมพ์.
- บรรจง สายวงศ์. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตตำบลสรอย อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่**. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยเนชั่น
- บุญชม ศรีสะอาด. (2548). **การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2526). การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม หลักทฤษฎีและ มาตรการ. กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ปรีวัฒน์ สัจจาพันธ์. (2544). ปัจจัยสนับสนุนในการมีส่วนร่วมแจ้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมของนิสิตนักศึกษา: ศึกษาภาวะกรณีสถาบันอุดมศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประธาน วัฒนวานิชย์. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์ ปรกาศพริก.
- ประธาน วัฒนวานิชย์. (ฉบับพิเศษ : 2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม, วารสารสังคม.
- ประวิทย์ กังวล. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประเสริฐ สุนทร. (2543). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม: ศึกษา เฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 6. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ ศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาสังคมสงเคราะห์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, ร้อยตำรวจเอก. (2545) การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม หลัก ทฤษฎีและมาตรการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- พิชิต ควรเดชคุปต์. (2540). ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- วัฒนชัย ศิรินิล, ร้อยตำรวจโท. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยา เสพติดในเขตพื้นที่สถานีตำรวจอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ. (2536). รายงานการวิจัยเรื่องอาชญากรรมการค้ายาบ้า. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ป.ป.ส.
- ศิวรักษ์ ถมมา. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี กรณีศึกษา : ตำบลสวนใหญ่ สารนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สวัสดี อมรวิวัฒน์, พลตำรวจเอก. (2532). **พัฒนาสังคม** กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

สมชาย หาญวังม่วง. (2559). **บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2550). **คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.

สุเทพ แก้ววง และ สุวัฒน์ อินทรประไพ. (2558). **นโยบายการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วมของสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์**, การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

สุดสงวน สุธีสร. (2547). **อาชญาวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ. (2556). **แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่ = Modern policing [community policing in CSD]**. นนทบุรี : บ. กรีนแอปเปิ้ล กราฟฟิคปรินติ้ง จำกัด

โสฬส พินิจศักดิ์. (2546). **การยอมรับบทบาทของบุคลากรด้านอาชญาวิทยาในกองบัญชาการตำรวจนครบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.

อังคณา บุญสิทธิ์. (2554). **เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารงานยุติธรรม หน่วยที่ 8-15 : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2**. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อาภากรณ์ หงส์ยิ้ม. (2559). **การป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในเขตความรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวั** **ร้ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ม' **าชวิทยาลัย.**

ภาคผนวก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ศึกษารณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

- 1 แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
- 2 ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
- 3 แบบสอบถามนี้เป็นข้อมูลสำหรับการทำวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนั้น ข้อมูลที่ถามท่านนั้นมีคุณค่าทางวิชาการ ไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินชีวิตของท่าน
- 4 แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนประกอบด้วย
 - 4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 4.2 ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
 - 4.3 ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ
- 5 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามให้ใส่เครื่องหมาย (/) ในวงเล็บให้ตรงความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน หรือความเห็นของท่าน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงความเป็นจริงมากที่สุด

จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ศึกษาระดับสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านหรือความเห็นของท่าน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 25 - 40 ปี 41 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. ปวส. / อนุปริญญา

- ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน
 ประกอบธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

คำชี้แจง : ในแต่ละหัวข้อจะมีอัตราการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ขอให้ท่านพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องว่างตามหัวข้อคำตอบที่ตรงความเป็นจริง

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการป้องกันอาชญากรรม					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันการลักทรัพย์โดยใช้วิธีติดเหล็กดัด คล้องกุญแจประตูหน้าต่างในสถานที่ของท่าน หรือติดตั้งหลอดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม					
2. ท่านมีส่วนร่วมเมื่อมีเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่อาจเกิดอาชญากรรมท่านได้ใช้โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อเกิดอาชญากรรม					
3. ท่านมีส่วนร่วมกับชุดรักษาความปลอดภัยในชุมชนในการดำเนินการออกตรวจรักษาความปลอดภัยในชุมชน					
4. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตั้งจุดตรวจตู้แดงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุมชน					
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เตือนภัยให้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับบุคคลแปลกหน้าที่อาจจะมาก่อเหตุอาชญากรรม					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชนในชุมชน					
ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมโครงการอาสาตำรวจบ้าน					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม เช่น กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด					
3. ท่านได้เข้ารับการอบรมโครงการต่าง ๆ ของสถานีตำรวจและได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม					

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยการแสดงความคิดเห็นผ่านตู้รับฟังความคิดเห็นของสถานีตำรวจ					
5.ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงาน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมคนร้ายเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ					
6.ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการประชาชน ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีภายในชุมชน					
7.ท่านได้เข้าร่วมชุดรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่องดูแล ตรวจตราเฝ้าระวังชุมชนเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม					
ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ					
1.ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืออุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น ไฟฉาย เสื้อสะท้อนแสงให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม					
2.ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ เช่น น้ำมันเชิงเพลิงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการป้องกันอาชญากรรม					
3.ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำแผนที่สังเขปที่เกี่ยวกับอาชญากรรม					
4.ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดทำข้อมูลประวัติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม					
5.ท่านมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งเบาะแส					

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นพยานในศาลให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ					
7. ท่านมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกให้ที่פקสายตรวจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการออกตรวจในชุมชน					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

1. ท่านคิดว่าท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

---ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม---

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล นายสุวัฒน์ ไกรสกุล

วุฒิการศึกษา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตำแหน่งงานปัจจุบัน

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล นางสาวจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน

วุฒิการศึกษา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ตำแหน่งงานปัจจุบัน

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

